

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 1.12.2011
KOM(2011) 824 lopullinen
2011/0397 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**maahuolintapalveluista unionin lentoasemilla ja neuvoston direktiivin 96/67/EY
kumoamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{ SEK(2011) 1439 lopullinen }
{ SEK(2011) 1440 lopullinen }

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

1.1. Yleistä taustaa – neuvoston direktiivi vuodelta 1996

Maahuolintapalvelut koostuvat kaikesta maassa tapahtuvasta ilmailuun liittyvästä toimista, joita toteuttavat lentoasemilla toimivat lentoyhtiöt, ja ne muodostavat ilmailuketjun keskeisen osan. Maahuolintapalvelut kattavat seuraavat 11 palvelulajia:

- (1) maahuolinnan hallinto ja valvonta
- (2) matkustajapalvelu
- (3) matkatavaran käsittely
- (4) rahdin ja postin käsittely
- (5) asematasopalvelut
- (6) ilma-aluspalvelut
- (7) polttoaine- ja öljynhuolinta
- (8) ilma-alusten tekninen huolto
- (9) lentotoiminnan ja miehistön avustaminen
- (10) kenttäkuljetukset
- (11) ateriapalvelut.

Maahuolintapalveluiden tarjoaminen tehokkaalla tavalla on tärkeää lentoasemille, lentoyhtiöille ja matkustajille ja olennaisen tärkeää lentoasemien infrastruktuurin tehokkaan käytön ja ilmailujärjestelmän suorituskyvyn kannalta yleisesti ottaen.

Arvioita maahuolintamarkkinoista: komission ja sidosryhmien arvioiden mukaan maahuolinnan tulot (kaikki lajit mukaan lukien) nousevat maailmanlaajuisesti 50 miljardiin euroon. Arvioiden mukaan ala työllistää Euroopassa vähintään 60 000 henkeä.¹ Maahuolintapalveluista lentoyhtiöille aiheutuvien kulujen osuus niiden toimintakustannuksista on 5–12 prosenttia².

Euroopan yhteisö hyväksyi vuonna 1996 neuvoston direktiivin 96/67/EY pääsystä maahuolinnan markkinoille yhteisön lentoasemilla. Direktiivi oli ensimmäinen askel maahuolinnan markkinoiden avaamisessa ja markkinoille pääsyn yhdenmukaistamisessa.

¹ IAHA:n (riippumattomien huolitsijoiden järjestö) jäseniensä keskuudessa tekemä arvio. Kaikki maahuolintapalvelujen tarjoajat eivät ole IAHA:n jäseniä, ja maahuolinta-alalla saattaakin olla yli 110 000 työntekijää.

² Sidosryhmien kuulemistilaisuuksien ja ilmailumarkkinoiden seurantakeskuksen vuosikertomukset saatavissa osoitteesta http://ec.europa.eu/transport/air/observatory_market/annual_reports_en.htm.

Aikaisemmin maahuolintatoimista vastasivat lentoasemien pitäjät tai lentoyhtiöt. Nykyään maahuolintapalveluja Euroopassa tarjoavat yhä useammin alaan erikoistuneet yritykset. Direktiivissä tarkoitettu pääsy maahuolinnan markkinoille perustuu seuraaviin periaatteisiin:

- Omahuolinnan vapaus eli lentoyhtiöiden mahdollisuus omahuolintaan jokaisella kaupallisella lentoasemalla huolimatta sen liikennemäärästä. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin varata neljässä palvelulajissa (matkatavaran käsittely, asematasopalvelut, polttoaine- ja öljynhuolinta sekä postin käsittely) oikeuden omahuolintaan vähintään kahdelle lentoaseman käyttäjälle lentokentillä, joiden vuosittainen liikennemäärä on yli kaksi miljoonaa matkustajaa tai 50 000 tonnia rahtia.
- Vapaus kolmannen osapuolen huolintaan eli maahuolintapalvelujen tarjoajien mahdollisuus tarjota kolmansille osapuolille palveluja lentokentillä, joiden vuosittainen liikennemäärä on yli kaksi miljoonaa matkustajaa tai 50 000 tonnia rahtia. Edellä mainituissa neljässä palvelulajissa, joihin voidaan soveltaa rajoituksia, jäsenvaltiot voivat kuitenkin rajoittaa palveluntarjoajien lukumäärän vähintään kahteen kunkin lajin osalta.

1.2. Ehdotuksen perusteet

Komission toteuttamien direktiiviä koskevien erinäisten arvioiden mukaan direktiivin avulla on saavutettu keskeiset toivotut tavoitteet maahuolinnan markkinoiden vapauttamiseksi Euroopan unionissa sijaitsevilla lentokentillä: palveluntarjoajien lukumäärä on kasvanut ja maahuolintapalvelujen hinnat ovat yleisesti ottaen laskeneet. Lisäksi palvelujen laatu on lentoyhtiöiden mukaan parantunut, kun kilpailijoiden määrä on lisääntynyt.

Sen jälkeen, kun direktiivi hyväksyttiin vuonna 1996, maahuolintapalvelujen reunaehdot ovat muuttuneet merkittävästi. Lentoasemilla tarjottavien palvelujen, myös maahuolintapalvelujen, tehokkuuden ja laadun merkitys kasvaa uudelleen lentoliikenteen ja kapasiteettirajoitusten lisääntyessä nopeasti.

Yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa koskevassa Euroopan unionin aloitteessa, jonka tavoitteena on eurooppalaisen lennonjohdon infrastruktuurin uudistaminen ja tulevaisuuden kapasiteetti- ja turvallisuustarpeisiin vastaaminen, tunnustetaan, että on tärkeää integroida lentoasemien kaltaiset keskeiset infrastruktuurit kokonaisvaltaiseen järjestelmään, portilta portille -näkökulmaan. Äskettäin laaditut tilastot osoittavat, että 70 prosenttia viivästyksistä johtuu paluulennolle pääsyn viivästyksestä. Portilta portille -näkökulman pyrkimyksenä on optimoida ja integroida lennon kaikki vaiheet lentokentältä toiselle, myös maahuolintapalvelut, jotta parannettaisiin viivästyksiin, kustannuksiin, ympäristövaikutuksiin ja turvallisuuteen liittyviä toimia.

Lisäksi viime vuosikymmenen aikana ilmailuliikennettä pahoin vahingoittaneet peräkkäiset kriisit osoittavat, että toimia tarvitaan. Talouskriisi on ajanut sekä jäsenvaltiot että ilmailualan tilanteeseen, jossa ne yrittävät minimoida kustannuksia. Terrori-iskujen vuoksi turvallisuutta on lisättävä. Viimeisenä vaan ei vähäisimpänä vaikeat sääolosuhteet osoittavat, että lentoasemien maassa toteutettavien toimenpiteiden koordinoitua on lisättävä.

Voimassa olevaa direktiiviä käsitelleet neuvottelumme ja siitä tekemämme arvio (ks. lisätietoja jäljempänä) osoittavat, että nykyinen säädös ei enää ole tarkoituksenmukainen. Havaittu ongelma on kaksiosainen: **(i) maahuolintapalvelujen tarjoaminen ei tapahdu riittävän tehokkaasti markkinoillepääsyn esteiden ja markkinoiden laajenemisen vuoksi ja**

(ii) maahuolintapalvelujen kokonaislaatu ei pysy muuttuvien tarpeiden vauhdissa, kun tarkastellaan niiden luotettavuutta, kestävyyttä, turvallisuutta ja ympäristöseikkoja.

1.3. Ehdotuksen päämäärä

Vaikutustenarviointi ja sen yhteenveto, jotka ovat tämän ehdotuksen liitteenä, muodostavat asetuksen antamisen yleiset tavoitteet ja erityistavoitteet. Yleisenä tavoitteena on Euroopan unionissa sijaitsevilla lentoasemilla käyttäjille (lentoyhtiöt) ja loppukäyttäjille (matkustajat ja rahdinkuljettajat) tarjottavien maahuolintapalvelujen tehokkuuden ja kokonaislaadun parantaminen.

Erityistavoitteiksi on asetettu:

- (1) sen varmistaminen, että lentoyhtiöillä on nykyistä enemmän valintoja tehdä maahuolintaratkaisuja Euroopan unionin lentokentillä,
- (2) markkinoillepääsyä koskevien kansallisten hallinnollisten ehtojen yhdenmukaistaminen ja selventäminen (hyväksynät),
- (3) tasapuolisten toimintaedellytysten varmistaminen lentoasemilla erilaisia sääntelyjärjestelmiä noudattavien maahuolintayritysten välillä,
- (4) koordinoinnin lisääminen maahuolintapalvelujen tarjoajien välillä lentoasemilla (lentoaseman pitäjät maassa tapahtuvan toiminnan koordinoijina EU:n ilmailuverkossa osana portilta portille -näkökulmaa),
- (5) henkilöstön koulutusta ja siirtoja koskevan lainsäädäntökehityksen selventäminen.

1.4. Voimassa olevat säännökset ehdotuksen alalla

Ehdotus koskee maahuolintapalveluja Euroopan unionin lentoasemilla käsittelevää asetusta. Uuden asetuksen on määrä korvata ja kumota voimassa oleva direktiivi 96/67/EY. Maahuolintapalveluja ei säännellä suoraan missään muissa säännöksissä.

1.5. Yhdenmukaisuus Euroopan unionin politiikan alojen ja tavoitteiden kanssa

Aloite kuuluu Yhtenäisen Euroopan liikennealueen kannalta välttämättömiin toimiin, jota on kuvailtu komission valkoisessa kirjassa aiheesta *Yhtenäistä Euroopan liikennealuetta koskeva etenemissuunnitelma – Kohti kilpailukykyistä ja resurssitehokasta liikennejärjestelmää*. Se kuuluu myös lentokenttäpakettiin, joka vahvistettiin strategiseksi aloitteeksi vuodeksi 2011 laaditussa komission työohjelmassa³, jossa käsitellään sisämarkkinoiden kasvupotentiaalia.

³ KOM(2010)0623.

2. TULOKSET ASIANOMAISTEN OSAPUOLTEN KUULEMISESTA JA VAIKUTUSTENARVIOINNEISTA

2.1. Asianomaisten osapuolten kuuleminen

2.1.1. Kuulemismenetelmät, tärkeimmät kohderyhmät ja vastaajien yleiskuva

Kirjallisen kuulemisen jälkeen 6. huhtikuuta 2006 pidetyssä kuulemistilaisuudessa komissio kuuli kaikkia sidosryhmiä direktiivin tarkistamisen erilaisista mahdollisuuksista.

Komissio antoi 24. tammikuuta 2007 direktiivin soveltamisesta kertomuksen⁴, jossa vahvistettiin, että direktiivin keskeiset tavoitteet oli saavutettu, mutta että vallalla oli kielteisiä suuntauksia.

Komissio kuuli sidosryhmiä maahuolintapalvelujen toimivuudesta Euroopan unionin lentoasemilla ja direktiivin mahdollisista tarkistamisvaihtoehdoista marraskuun 2009 ja syyskuun 2010 välisenä aikana.

Alakohtaisen vuoropuhelun komiteaan (siviili-ilmailu) kuuluvan maahuolintapalveluja käsittelevän työryhmän kokous pidettiin 16. marraskuuta 2009. Kyseisen kokouksen seurauksena kolme neljästä keskeisestä edustajasta hyväksyi yhteisen lausunnon⁵, jossa vaadittiin parannuksia nykyiseen tarjouskilpailujärjestelmään ja henkilöstösiirtoja käsittelevää sosiaalilauseketta toiminnan osittaista tai täydellistä loppumista koskevia tapauksia varten.

2.1.2. Yhteenveto vastauksista

Yhteenveto kuulemisista ja yksittäisistä näkemyksistä on saatavissa osoitteessa

http://ec.europa.eu/transport/air/consultations/2010_02_12_directive_96_67_ec_en.htm.

Kuulemistilaisuuksissa korostuvat erityyppisten sidosryhmien eriävät intressit.

Lentoyhtiöt korostivat nykyistä kilpailukykyisempien markkinoiden tarvetta. Lentoyhtiöt kertoivat olevansa tyytyväisiä direktiivin voimaantulon seurauksena yleisesti kasvaneeseen maahuolintapalvelujen tarjoajien määrään, mutta tähdensivät, ettei suuntausta ole havaittavissa kaikkialla Euroopassa.

Alalla, jolla työllisyyden vakaus on kärsinyt, maahuolinnan työntekijät perustelivat tarvetta puuttua sosiaalisiin huoliin (erityisesti henkilöstösiirtoihin) ja olivat huolissaan kilpailun liiallisesta lisääntymisestä, mikä saattaa vaikuttaa työskentelyolosuhteisiin.

Lentoasemien pitäjät vaativat lentoasemien koordinoinnin parantamista ja esittivät toiveen, että heidät tunnustettaisiin selkeästi maassa tapahtuvan toiminnan koordinoijiksi. Eräät lentoaseman pitäjät vastustivat markkinoiden avaamista enempää pääasiassa sen vuoksi, että

⁴ KOM(2006)821 lopullinen.

⁵ Lentoasemia edustavien EU:n toimialajärjestöjen (ACI-Europe), riippumattomien huolitsijoiden (IAHA) ja ammattiliittojen (Euroopan kuljetustyöntekijöiden liitto, ETF) lausunto, joka on annettu 7. huhtikuuta 2007. Saatavilla Internet-sivustolla: <https://www.itfglobal.org/files/seealsodocs/28646/Statement%20GH%20ACI%20IAHA%20ETF%2070411.pdf>.

he katsoivat sen vaikuttavan kielteisesti lentoasemien laatuun ja lisäävän heidän kustannuksiaan.

Riippumattomat huolitsijat painottivat nykyistä tasapuolisemman kilpailun tarvetta eri maahuolintapalvelujen tarjoajien välillä. He kannattivat erityisesti nykyistä tiukempia vaatimuksia lentoaseman pitäjien ja lentoyhtiöiden suorittamiin maahuolintatoimiin.

Lähes kaikki sidosryhmät vaativat palvelujen laadun parantamista.

2.2. Asiantuntijatiedon kokoaminen ja käyttö

Komission suorittaa jatkuvaa maahuolintapalveluja koskevan direktiivin soveltamisen valvontaa, ja sen yhteydessä on tehty monia ulkoisia tutkimuksia, joiden tulokset ovat saatavissa komission verkkosivustolla. Erityisesti Euroopan parlamentin 11. lokakuuta 2007 antamassa päätöslauselmassa ⁶ esitetyn pyynnön mukaisesti komissio toteutti laaja-alaisen tutkimuksen vuosina 2008–2009 ⁷ direktiivin täytäntöönpanosta ja vaikutuksesta ja keskittyi tutkimuksessa työllisyyteen ja turvallisuuteen. Komissio toteutti vuonna 2010 lisätutkimuksen direktiivin mahdollisesta tarkistamisesta.⁸

2.3. Vaikutusten arviointi

Vaikutustenarvioinnissa tarjotaan yhteenveto huomioon otetuista eri vaihtoehtoista. Neljä ehdotuspakettia (sen vaihtoehdon lisäksi, että voimassa oleva lainsäädäntö säilytettäisiin) otettiin huomioon arvioitaessa, miten direktiiviä 96/67/EY voitaisiin tarkistaa.

Ehdotuspaketissa PP1 järjestelmää parannettaisiin direktiivin vähäisillä muutoksilla ja tarjoamalla ohjausta mahdollisuuksien mukaan. Se käsittää markkinoiden täydellisen avaamisen omahuolinnalle, ohjeita hyväksymisvaatimuksista, nykyistä selkeämmät määritelmät ja yksityiskohtaisemmat vaatimukset kirjanpidon eriyttämisessä, keskitetyn infrastruktuurin, alihankinnan ja käyttäjien komitean (AUC)⁹. Lentoasemilla tapahtuvan koordinoinnin osalta paketti sisältää ohjeita alihankinnasta ja yhdenmukaistetut tarjouskilpailuperusteet. Paketin avulla varmistetaan myös vähimmäiskoulutus ja työntekijöiden edustajien kuuleminen tarjouskilpailujen yhteydessä.

Ehdotuspaketissa PP2 pyritään parantamaan nykyistä järjestelmää kunnianhimoisempien toimenpiteiden avulla. Siinä avataan omahuolinnan markkinat kokonaan ja lisätään kolmansille osapuolille maahuolintapalveluja tarjoavien toimijoiden rajoitettua vähimmäislukumäärää kolmeen palveluntarjoajaan suurilla lentoasemilla. Muihin toimenpiteisiin kuuluvat lupien molemminpuolinen tunnustaminen ja yhdenmukaistetut tarjouskilpailuperusteet, keskitetyn infrastruktuurin nykyistä parempi hallinnointi,

⁶ Euroopan parlamentin päätöslauselma 11. lokakuuta 2007 lentoasemien kapasiteetista ja maahuolinnasta: kohti tehokkaampaa politiikkaa (2007/2092(INI)). Teksti on saatavissa osoitteessa <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P6-TA-2007-0433>

⁷ Tutkimus direktiivin 96/67/EY vaikutuksista maahuolintapalveluihin 1996–2007, Airport Research Center, helmikuu 2009. Tutkimus on luettavissa osoitteessa http://ec.europa.eu/transport/air/studies/doc/airports/2009_02_ground_handling.pdf.

⁸ Pääsystä maahuolinnan markkinoille yhteisön lentoasemilla annetun direktiivin 96/67/EY mahdollinen tarkistaminen, Steer Davies, Gleave, kesäkuu 2010. Teksti on luettavissa osoitteessa http://ec.europa.eu/transport/air/studies/airports_en.htm.

⁹ Käyttäjien komitea on lentoaseman käyttäjien eli lentoyhtiöiden edustajien muodostama komitea, joka perustetaan kaikille lentoasemille.

lentoaseman pitäjien oikeudellinen erottelu ja tarjouskilpailujen pidempi kesto. Paketti sisältää uusia alihankintaan liittyviä vaatimuksia, määritelmän lentoaseman pitäjien roolista yleisissä toiminnoissa (ja mahdollisia minimivaatimuksia) sekä suorituskykyä koskevia raportointivelvoitteita. Pakettiin kuuluu myös vähimmäiskoulutus, ja siinä annetaan jäsenvaltioille lupa panna täytäntöön henkilöstösiirtoja samojen ehtojen mukaisesti niiden palvelujen osalta, joihin pääsy on rajoitettu.

Ehdotuspaketti PP2' on lähes samanlainen kuin PP2, mutta se sisältää erilaisia toimenpiteitä havaittuja, vähemmän kiistanalaisia ongelma-alueita varten. Ero on siinä, että hyväksyntä tapahtuu Euroopan unionin tasolla ja vähimmäislaatuvaatimukset määritetään Euroopan unionin tasolla.

Ehdotuspaketissa PP3 pyritään parantamaan nykyistä järjestelmää hyvin intensiivisillä toimenpiteillä, joiden avulla yhdenmukaistetaan kokonaan maahuolinnan markkinoiden sääntelykehys: tällöin avataan maahuolinnan markkinat kokonaisvaltaisesti ja mahdollistetaan yhtenäinen markkinoillepääsy keskitetyn infrastruktuurin nykyistä paremman hallinnoinnin kautta, otetaan käyttöön unionin tason hyväksyntä ja poistetaan lentoaseman pitäjien oikeus tarjota maahuolintapalveluja lentoasemallaan. Lentoaseman toiminnan koordinoinnin osalta siihen on sisällytetty alihankintaan liittyviä vaatimuksia, määritelmä lentoaseman pitäjien roolista yleisissä toiminnoissa (ja mahdollisia minimivaatimuksia) sekä suorituskykyä koskevia raportointivelvoitteita. Paketissa on säännöksiä henkilöstön kokonaisvaltaisesta siirrosta tarjousmenettelyjen ja keskeisen henkilöstön irtisanomisen yhteydessä.

Vaikutustenarviointilautakunnan suositukset otettiin huomioon, ja keskeiset muutokset koskevat tarvetta määrittää ongelmat selkeämmin, sosiaaliturvasäännösten selkeyttämistä työntekijöiden siirron tapauksessa, monenlaisten toteuttamiskelpoisten toimintavaihtoehtojen käyttöönottoa ja toimintavaihtoehtojen tehostettua vertailua.

Ainoastaan ehdotuspaketti PP2 on kaikilta osin vaikutustenarvioinnissa esitettyjen tavoitteiden mukainen. On varmistettava sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten sopiva tasapaino. Kyseinen ehdotuspaketti muodostaa perustan tälle ehdotukselle.

3. EHDOTUKSEN OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

3.1. Ehdotuksen yhteenveto

Omahuolinnan markkinoiden täydellinen avaaminen ja palveluntarjoajien vähimmäislukumäärän nostaminen kolmeen suurilla lentoasemilla

Direktiivin 96/67/EY nojalla jäsenvaltiot voivat rajoittaa omahuolintaa harjoittavien tai kolmansille osapuolille huolintaa tarjoavien palveluntarjoajien määrää vähintään kahteen neljässä palvelulajissa. Tämän seurauksena joillakin lentoasemilla lentoyhtiöt voivat valita vain kahden palveluntarjoajan välillä kussakin kyseisessä palvelulajissa, eikä niillä aina ole lupaa omahuolinnan harjoittamiseen.

Kullakin lentoaseman käyttäjällä pitäisi olla lupa harjoittaa omahuolintaa. Lisäksi maahuolintaa tarjoavien luvan saaneiden kolmannen osapuolen palveluntarjoajia olisi oltava vähintään kolme suurilla lentoasemilla, joiden vuosittainen liikennemäärä on vähintään viisi miljoonaa matkustajaa tai 100 000 tonnia rahtia.

Lupien vastavuoroinen hyväksyminen yhdenmukaistettuihin vaatimuksiin

Kolme neljästä jäsenvaltiosta käyttää lupajärjestelmää, jonka taustalla on lukuisia erilaisia hallinnollisia vaatimuksia, joita maahuolintapalvelujen tarjoajien tai omahuolintaa harjoittavien lentoaseman käyttäjien on noudatettava Euroopan unionissa. Kansallisten lupien vastavuoroinen hyväksyminen yhdenmukaistettuine vaatimuksineen tulee vähentämään toimijoiden hallinnollisia kustannuksia ja markkinoillepääsyn esteitä

Keskitettyjen infrastruktuurien nykyistä parempi hallinnointi¹⁰

Keskitetyt infrastruktuurit ovat välttämättömiä maahuolintapalvelujen suorittamisen kannalta. Selkeän lainsäädäntökehyksen puuttuessa saattaa maahuolinnan markkinoilla esiintyä kilpailun vääristymistä. Ehdotus sisältää selkeän oikeudellisen kehyksen keskitetyn infrastruktuurin ja sellaisten maksujen määrittämiseksi, joita maahuolintapalvelujen tarjoajilta ja omahuolintaa harjoittavilta lentoyhtiöiltä peritään keskitetyn infrastruktuurin käytöstä.

Lentoasemien ja niiden maahuolintatoiminnan oikeudellinen erottelu

Jos lentoasema itse on maahuolintapalvelujen tarjoaja, on varmistettava, että lentoaseman tarjoamat maahuolintapalvelut eivät aiheettomasti hyödy lentoaseman hallinnointitoimista.

Nykyistä järjestelmää, jossa maahuolintaa harjoittavien lentoasemien tilit eritellään, on hyvin vaikea valvoa ja sitä pidetään riittämättömänä tasapuolisen kilpailun varmistamisen kannalta. Ehdotuksessa vaaditaan lentoasemia pitämään maahuolintatoimintansa lentoaseman hallinnointitoiminnasta erillään olevana oikeushenkilönä.

Tarjousmenettelyn parantaminen

Rajoitettujen maahuolintapalvelujen tarjoajille myönnettävää nykyistä seitsemän vuoden enimmäisaikaa pidetään riittämättömänä erityisesti maalaitteistokustannusten poistojen tekemisen kannalta. Ehdotuksessa säädetään ajan pidentämisestä enintään 10 vuoteen.

Ehdotus sisältää muita vaatimuksia rajoitettujen palvelujen tarjoajia koskevan valintamenettelyn yksityiskohdista, jotta varmistettaisiin säädöksen yhtenäinen soveltaminen ja se, että valitut yritykset soveltuvat todellakin parhaiten maahuolintapalvelujen tarjoajiksi.

Rajoitettujen maahuolintapalvelujen tarjoajien valintaprosessissa on kuultava käyttäjien komiteaa (AUC). Ehdotus sisältää säännöksiä käyttäjien komiteaan sovellettavia menettelysääntöjä varten, jotta vältettäisiin niitä lentoyhtiöitä koskevat eturistiriidat, jotka tarjoavat myös maahuolintapalveluja.

Selkeytetty alihankintasäännöt

Vaikka alihankinta lisää maahuolintapalvelujen tarjoajien toisinaan tarvitsemaa joustoa, alihankinta ja moniportainen alihankintaketju saattavat myös johtaa kapasiteettirajoituksiin, ja tällä voi olla kielteisiä vaikutuksia turvallisuuteen.

Tästä syystä ehdotus sisältää selvät alihankintasäännöt, joiden mukaan maahuolintapalvelujen tarjoajat saavat harjoittaa alihankintaa, mutta alihankinnan on rajoitettava lentoasemiin ja omahuolintaa harjoittaviin lentoyhtiöihin ylivoimaisen esteen sattuessa, ja moniportaisen alihankintaketjun käyttö on kiellettyä.

Lentoaseman pitäjän rooli maassa tarjottavien palvelujen koordinoinnissa

Viime vuoden ankarista sääolosuhteista johtunut lentoliikenteen kriisi korostaa tarvetta lisätä maassa toteutettavien toimenpiteiden koordinointia. Eräillä lentokentillä havaittiin todella vähäistä kriisinsietokykyä myös tilanteissa, joissa oli kyse maahuolintapalvelujen

¹⁰ Keskitetyt infrastruktuurit ovat infrastruktuureja, joita käytetään maahuolintapalveluissa ja joita niiden moninaisuuden, kustannusten tai ympäristöön kohdistuvien vaikutusten vuoksi ei voida jakaa tai lisätä.

tarjoamisesta. Yhden lentoaseman ongelmilla on voimakas seurannaisvaikutus koko verkkoon, mistä syystä on entistäkin tärkeämpää parantaa kriisitilanteiden sietokykyä.

Lentoaseman pitäjän tulisi olla vastuussa lentoasemansa maahuolintatoiminnan asianmukaisesta koordinoinnista. Lisäksi Euroopan lentoliikenneverkon kannalta erityisen tärkeiden suurien lentoasemien pitäjiä on varmistettava, että kyseisiä toimia koordinoidaan yhteistyössä toteutettavan lentoaseman päätöksenteon (Collaborative Decision Making, CDM) ja soveltuvan valmiussuunnitelman avulla.

Lentoaseman pitäjien vastuu maahuolintatoimien vähimmäislaatuvaatimuksista, jotka on määritettävä delegoidussa säädöksessä

Yhden maahuolintapalvelujen tarjoajan heikko laatu voi häiritä lentoaseman järjestelmää koko lentoliikenteen kaikkien sidosryhmien kustannuksella. Sidosryhmät ilmoittivat, että nykyisen direktiivin heikkouksiin kuuluu lentoasemien maahuolintapalvelujen tarjoajien yleisten vähimmäislaatuvaatimusten puuttuminen.

Ehdotuksessa säädetään maahuolintapalvelujen vähimmäislaatuvaatimusten asettamisesta, ja kaikkien maahuolintapalvelujen tarjoajien ja omahuolintaa harjoittavien lentoaseman käyttäjien on noudatettava kyseisiä laatuvaatimuksia.

Maahuolintapalvelujen suorittamista koskevat raportointivelvoitteet, jotka on määritettävä delegoidussa säädöksessä

Maahuolintapalvelujen suorittamista koskevien riittävien, riippumattomien ja keskitettyjen tietojen avulla voidaan yksilöidä alan tulevia toimenpiteitä. Maahuolintapalvelujen toimittajia ja omahuolintaa harjoittavia lentoaseman käyttäjiä olisi vaadittava laatimaan raportteja maahuolintapalvelujensa suorittamisesta.

Henkilöstön pakollinen vähimmäiskoulutus

Henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja koulutuksella on voimakas vaikutus palvelujen laatuun työvoimavaltaisilla aloilla, kuten maahuolinnassa. Sen sijaan heikosti koulutettu henkilöstö lisää palvelujen huonon laadun riskiä ja saattaa heikentää maahuolintapalvelujen turvallisuutta. Ehdotuksella otetaan käyttöön kaikkia maahuolintapalvelujen tarjoajia ja omahuolintaa harjoittavia lentoyhtiöitä koskevat koulutuksen vähimmäisvaatimukset, jotta varmistettaisiin toimien turvallisuus ja luotaisiin toimijoille tasapuoliset toimintaedellytykset.

Jäsenvaltioiden mahdollisuus asettaa vaatimus siirtää palvelukseen henkilöstöä samoilla ehdoilla tarjouskilpailun yhteydessä

Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön ¹¹ mukaan tällä hetkellä on epäselvää, mihin toimenpiteisiin jäsenvaltioilla on lupa ryhtyä silloin, kun rajoitettujen palvelujen tarjoamiseen oikeutettu maahuolintapalveluntarjoaja muuttuu.

Henkilöstön vaihtuvuus on suurta maahuolinnassa, ja tämä näyttäisi osaksi johtuvan direktiivistä. Rajoitettujen palvelujen tarjoamiseen tarjousmenettelyssä valituilla toimijoilla on lupa toimia ainoastaan tietyn määrään. Tästä syystä tarjousmenettely näyttäisi lisäävän henkilöstön vaihtuvuutta. Henkilöstön vaihtuvuudella voi olla kielteinen vaikutus maahuolintapalvelujen laatuun. Tästä syystä on aiheellista selvittää henkilöstön siirtymistä toisen palvelukseen koskevia sääntöjä yritysten luovutuksesta annetun direktiivin 2001/23/EY

¹¹ Asia C-460/02, komissio vastaan Italia, tuomio 9. joulukuuta 2004. Asia C-386/03, komissio vastaan Saksa, 14. heinäkuuta 2005.

soveltamisen lisäksi ja mahdollistaa se, että jäsenvaltiot voivat varmistaa hyväksyttävät työskentelyolosuhteet.

3.2. Oikeusperusta

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 100 artiklaan.

3.3. Toissijaisuusperiaate

Toissijaisuusperiaatetta sovelletaan siltä osin kuin asia, jota ehdotus koskee, ei kuulu Euroopan unionin yksinomaiseen toimivaltaan.

Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa ehdotuksessa esitettyjä tavoitteita, koska lentoyhtiöt toimivat ilmailun yhtenäismarkkinoilla ja myös maahuolintapalvelut toimivat eurooppalaisilla tai kansainvälisillä markkinoilla. Maahuolintapalveluihin ei voida puuttua alemman tason säädöksillä. Jäsenvaltion yksilölliset toimet voisivat mahdollisesti vahingoittaa sisämarkkinoiden toimintaa.

Euroopan unionin toimilla voidaanakin paremmin saavuttaa ehdotuksen tavoitteet. Maahuolintapalvelujen eurooppalaiset säännöt ovat välttämätön lisä Euroopan unionin lainsäädäntöön, jolla vahvistetaan ilmailun sisämarkkinoita, sillä maahuolintapalvelujen tarjoamisen oikeudenmukainen, avoin ja syrjimätön järjestelmä on olennaisen tärkeä, jotta voitaisiin saada tehokkaita ja korkealaatuisia maahuolintapalveluja, jotka muodostavat ilmailuketjun avaintoiminnon.

Näin ollen ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen.

3.4. Suhteellisuusperiaate

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen. Taloudellisille toimijoille ja kansallisille viranomaisille aiheutuvat lisätaakat rajoittuvat niihin, jotka ovat välttämättömiä maahuolintapalvelujen tehokkuuden ja kokonaislaadun parantamiseksi. Vaikka ehdotuksen seurauksena keskitettyjen infrastruktuurien hallinnoinnin parantamisesta, lentoasemien oikeudellisesta erottelusta ja raportointivelvoitteista aiheutuu huomattavia kustannuksia, niiden vastapainoksi odotetaan merkittäviä taloudellisia ja laadullisia etuja.

3.5. Sääntelytavan valinta

Sääntelyvälineeksi ehdotetaan asetusta. Muut säädöslajit eivät tule kyseeseen. Vuonna 1996 valitulla sääntelyvälineellä, direktiivillä, tarjottu jousto ei enää ole asianmukaista, kun otetaan huomioon yhdenmukaistettujen vähimmäisvaatimusten uusi tarve lentoasemilla portilta portille -näkökulman käyttöön ottamiseksi ja markkinoillepääsyn ehtojen yhdenmukaistamiseksi edelleen, jotta varmistettaisiin nykyistä oikeudenmukaisempi kilpailu maahuolinnan markkinoilla.

Sääntelyvälineen on oltava yleisesti sovellettavissa.

Asetuksen avulla pystytään korjaamaan havaittu ongelma; sen myötä voidaan yhdenmukaistaa maahuolinnan markkinat Euroopan unionissa. Suurin osa nykyisen lainsäädännön yhteydessä todetuista vaikutuksista liittyy toisistaan poikkeavaan täytäntöönpanoon jäsenvaltioissa.

Tästä syystä asianmukaisin oikeudellinen väline on asetus, koska vaihtoehtoiset välineet eivät olisi riittäviä ehdotettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

4. VAIKUTUKSET TALOUSARVIOON

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia Euroopan unionin talousarvioon.

5. VALINNAISET KOHDAT

5.1. Voimassa olevan lainsäädännön kumoaminen

Ehdotuksen hyväksymisen seurauksena kumotaan pääsystä maahuolinnan markkinoille yhteisön lentoasemilla 15 päivänä lokakuuta 1996 annettu voimassa oleva neuvoston direktiivi 96/67/EY.

5.2. Euroopan talousalue

Ehdotettu säädös koskee ETA-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa alaa, minkä vuoksi se olisi ulotettava koskemaan Euroopan talousaluetta.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

maahuolintapalveluista unionin lentoasemilla ja neuvoston direktiivin 96/67/EY kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI ja EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 100 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹²,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon¹³,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Pääsystä maahuolinnan markkinoille yhteisön lentoasemilla 15 päivänä lokakuuta 1996 annetussa neuvoston direktiivissä 96/67/EY¹⁴ säädetään maahuolinnan markkinoiden asteittaisesta avaamisesta.
- (2) Lentoasemat ja maahuolintapalvelut ovat välttämättömiä ilmailuliikenteen asianmukaisen toiminnan kannalta, ja ne muodostavat ilmailuketjun keskeiset toiminnot. Maahuolintapalvelut kattavat kaikki maassa tapahtuvat ilmailuun liittyvät toimet, joita lentoyhtiöt lentoasemilla suorittavat.
- (3) Ilmailualan huippukokouksessa Bruggessä lokakuussa 2010 hyväksytyssä julistuksessa todettiin, että unionin sääntöjä on uudistettava kilpailukyvyyn parantamiseksi kaikilla ilmailuliikenteen ketjun osa-alueilla (kuten lentoasemat, lentoliikenteen harjoittajat ja muut palveluntarjoajat).

¹² EUVL C , , s. .

¹³ EUVL C , , s. .

¹⁴ EYVL L 272, 25.10.1996, s. 36.

- (4) Valkoisessa kirjassa aiheesta ”Yhtenäistä Euroopan liikennealuetta koskeva etenemissuunnitelma – Kohti kilpailukykyistä ja resurssitehokasta liikennejärjestelmää”¹⁵ myönnetään, että markkinoille pääsyn parantaminen ja laadukkaiden palvelujen tarjoaminen lentoasemilla on erittäin tärkeää kansalaisten elämänlaadun kannalta ja että ne muodostavat olennaiset toimet yhtenäisen eurooppalaisen liikennealueen saavuttamisessa.
- (5) Maahuolinnan markkinoiden asteittainen avaaminen ja maahuolintapalvelujen tarjoamisen yhdenmukaistettujen vaatimusten käyttöönotto todennäköisesti parantavat tehokkuutta ja maahuolintapalvelujen kokonaislaatua sekä lentoasemien että matkustajien ja rahdinkuljettajien kannalta. Tämän pitäisi parantaa lentoasemien toiminnan kokonaislaatua.
- (6) Direktiivi 96/67/EY olisi korvattava asetuksella, kun otetaan huomioon yhdenmukaistettujen minimistandardien uusi tarve lentoasemilla portilta portille - näkökulman käyttöön ottamiseksi toteutettaessa yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa ja yhdenmukaistamisen lisätarve maahuolinnan markkinoiden asteittaisen avaamisen etujen hyödyntämiseksi kaikilta osin maahuolintapalvelujen laadun ja tehokkuuden lisäämisen kannalta.
- (7) Vapaa pääsy maahuolinnan markkinoille on yhdenmukaista unionin lentoasemien tehokkaan toiminnan kanssa, jos käyttöön otetaan asiaan liittyviä suojatoimia. Vapaa pääsy maahuolinnan markkinoille olisi toteutettava asteittain ja alan vaatimuksiin mukautetulla tavalla.
- (8) Direktiivin 96/67/EY nojalla tapahtuneen asteittaisen avautumisen myötä on jo saatu myönteisiä tuloksia tehokkuuden ja laadun parantumisena. Sen vuoksi on aiheellista avata markkinoita asteittain edelleen.
- (9) Kunkin lentoaseman käyttäjän olisi voitava harjoittaa omahuolintaa. Tämän ohella on säilytettävä omahuolinnan selkeä ja rajoittava määritelmä, jotta vältettäisiin väärinkäyttöä ja jotta kolmannen osapuolen huolinnan markkinoihin ei kohdistuisi kielteisiä vaikutuksia.
- (10) Joidenkin maahuolintapalvelulajien kohdalla markkinoille pääsyssä saattaa ilmetä turvallisuuteen, kapasiteettiin ja käytettävissä olevaan tilaan liittyviä rajoitteita. Tästä syystä on voitava rajoittaa näiden palvelujen tarjoajien määrää.
- (11) Joissakin tapauksissa turvallisuutta, kapasiteettia ja käytettävissä olevaa tilaa koskevat rajoitteet saattavat olla sellaisia, että ne voivat oikeuttaa rajoittamaan edelleen markkinoille pääsyä tai omahuolinnan harjoittamista, mikäli nämä rajoitukset ovat asiaankuuluvia, puolueettomia, avoimia ja syrjimättömiä. Kyseisissä tapauksissa jäsenvaltioilla on oltava oikeus pyytää poikkeuksia tämän asetuksen säännösten soveltamiseen.
- (12) Tällaisilla poikkeuksilla olisi pyrittävä siihen, että lentoaseman viranomaiset voivat niiden avulla poistaa nämä rajoitteet tai ainakin lieventää niitä. Komission on hyväksyttävä kyseiset poikkeukset.

¹⁵

KOM(2011) 144 lopullinen.

- (13) Jos palvelujen tarjoajien määrä on rajoitettu, todellisen ja oikeudenmukaisen kilpailun ylläpitäminen edellyttää, että palvelujen tarjoajat valitaan avointa ja syrjimätöntä tarjousmenettelyä noudattaen. Kyseisen menettelyn yksityiskohtia on täsmennettävä.
- (14) Lentoaseman käyttäjiä on syytä kuulla maahuolintapalvelujen tarjoajien valinnassa, koska palvelujen laatu ja hinta koskevat ensisijaisesti heitä.
- (15) Tämän vuoksi on tärkeää järjestää lentoaseman käyttäjien edustus ja kuulla heitä erityisesti maahuolintapalvelujen tarjoajien valinnan yhteydessä.
- (16) Lentoaseman maahuolintapalvelujen tarjoajien valinnan yhteydessä olisi tietyissä tilanteissa ja erityisolosuhteissa voitava ulottaa julkisen palvelun velvoite kyseisen jäsenvaltion samalla maantieteellisellä alueella sijaitseviin muihin lentoasemiin.
- (17) On epäselvää, voivatko jäsenvaltiot vaatia rajoitettujen palvelujen palveluntarjoajan muuttuessa uutta palveluntarjoajaa ottamaan palvelukseensa entisen toimijan henkilöstöä. Henkilöstön vaihtuvuudella voi olla kielteinen vaikutus maahuolintapalvelujen laatuun. Tästä syystä on aiheellista selvittää henkilöstön siirtymistä toisen palvelukseen koskevia sääntöjä yritysten luovutuksesta annetun direktiivin 2001/23/EY soveltamisen lisäksi, jotta jäsenvaltiot voivat varmistaa hyväksyttävät työskentelyolosuhteet.
- (18) Maahuolintapalvelujen tarjoaminen on tehtävä luvanvaraiseksi, jotta lentoasemat voivat varmistaa niiden asianmukaiset ja sujuvat toiminnot ja taata lentokenttäalueen turvallisuuden sekä suojella ympäristöä ja valvoa voimassa olevan sosiaalilainsäädännön ja sääntöjen noudattamista. Koska suurimmassa osassa jäsenvaltioita maahuolintapalvelujen tarjoaminen on tällä hetkellä luvanvaraista, mutta lupajärjestelmät poikkeavat toisistaan suuresti, käyttöön olisi otettava yhdenmukainen menettely.
- (19) Hyväksynnän myöntäminen edellyttää vähimmäisvaatimusten täyttämistä, jotta voidaan varmistaa, että kaikki palveluntarjoajat ja omahuolintaa harjoittavat lentoaseman käyttäjät ovat riittävän vakavaraisia ja hyvämaineisia, että niillä on riittävä vakuutussuoja ja asianmukaiset tiedot maahuolinnasta ja lentoasemaympäristöstä ja jotta voidaan muodostaa tasapuoliset toimintaedellytykset.
- (20) Lentoaseman keskitettyjen infrastruktuurien avoin käyttöoikeus ja selkeä oikeudellinen kehys keskitettyjen infrastruktuurien määrittämiseksi ovat olennaisen tärkeitä tehokkaiden maahuolintapalvelujen tarjoamisen kannalta. Keskitettyjen infrastruktuurien käytöstä olisi kuitenkin voitava periä maksu.
- (21) Maksujen on oltava syrjimättömiä ja ne olisi laskettava avoimesti. Maksut eivät saa ylittää keskitettyjen infrastruktuurin tarjoamiskulujen kattamisesta aiheutuvia välttämättömiä kustannuksia, joihin sisältyy kohtuullinen tuotto.
- (22) Lentoaseman pitäjän ja/tai lentoaseman keskitettyjen infrastruktuurien muun hallinnointielimen olisi säännöllisesti kuultava lentoaseman käyttäjiä infrastruktuurien määritelmästä ja maksujen tasosta.
- (23) Lentoaseman pitäjä voi myös itse järjestää maahuolintapalveluja. Koska lentoaseman pitäjä voi päätöksillään samanaikaisesti vaikuttaa huomattavalla tavalla maahuolintapalvelujen tarjoajien väliseen kilpailuun, lentoasemia olisi vaadittava

pitämään maahuolintapalvelunsa infrastruktuurin hallinnoinnista erillään olevana oikeushenkilönä.

- (24) Lentoaseman pitäjän olisi oltava vastuussa lentoaseman maahuolintatoimien koordinoinnista, jotta lentoasemat voivat hoitaa infrastruktuurien hallintaa koskevan tehtävänsä, taata lentokenttäalueen turvallisuuden ja varmistaa maahuolintapalvelujen sietokyvyn myös kriisitilanteissa. Maahuolintatoimien vahvistetun optimoinnin valossa lentoaseman pitäjän olisi laadittava Eurocontrolin alaisuudessa toimivalle suorituskypvyn tarkastuselimelle kertomus lentoaseman maahuolintapalvelujen koordinoinnista.
- (25) Lentoaseman pitäjällä, viranomaisella tai muulla lentoasemaa valvovalla elimellä olisi myös oltava toimivaltuudet määrätä lentoaseman infrastruktuurin asianmukaisen toiminnan kannalta välttämättömiä sääntöjä.
- (26) On määritettävä pakolliset vähimmäislaatuvaatimukset, jotka maahuolintapalvelujen tarjoajien ja omahuolintaa harjoittavien lentoaseman käyttäjien on täytettävä, jotta varmistettaisiin palvelujen kokonaislaatu ja muodostettaisiin palveluntarjoajille tasapuoliset toimintaedellytykset.
- (27) Maahuolintapalvelujen tarjoajien ja omahuolintaa harjoittavien lentoaseman käyttäjien olisi laadittava komissiolle kertomus suorituskypvystään, kun tavoitteena on koko ilmailuketjun suorituskypvyn lisääminen ja portilta portille -näkökulman täytäntöönpano.
- (28) Henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja koulutuksella on voimakas vaikutus palvelujen laatuun työvoimavaltaisilla aloilla, kuten maahuolinnassa. Tästä syystä olisi määritettävä koulutuksen vähimmäisvaatimukset, jotta varmistettaisiin toimien laatu niiden luotettavuuden, kestävyyyden ja turvallisuuden kannalta ja luotaisiin toimijoille tasapuoliset toimintaedellytykset.
- (29) Alihankinta lisää maahuolintapalvelujen tarjoajien joustoa. Alihankinta ja moniportainen alihankintaketju saattavat myös johtaa kapasiteettirajoituksiin, ja tällä voi olla kielteisiä vaikutuksia turvallisuuteen. Tämän vuoksi alihankintaa olisi rajoitettava, ja alihankintasääntöjä olisi selkeytettävä.
- (30) Tässä asetuksessa tunnustettuja oikeuksia sovelletaan kolmansista maista peräisin oleviin maahuolintapalvelujen tarjoajiin ja omahuolintaa harjoittaviin kolmansien maiden lentoaseman käyttäjiin ainoastaan ehdottoman vastavuoroisuuden perusteella. Jos vastavuoroisuuden vaatimusta ei noudateta, komission olisi voitava päättää, että jäsenvaltion tai jäsenvaltioiden olisi keskeytettävä näiden oikeuksien soveltaminen kyseisten tarjoajien tai käyttäjien osalta.
- (31) Jäsenvaltioiden on voitava taata maahuolintapalveluja tarjoavan yrityksen henkilöstön asianmukainen sosiaaliturva.
- (32) Sen varmistamiseksi, että maahuolintapalvelujen tarjoajiin ja omahuolintaa harjoittaviin lentoaseman käyttäjiin sovelletaan yhdenmukaisia vakuutusvaatimuksia, komissiolle olisi siirrettävä perussopimuksen 290 artiklassa tarkoitettu valta antaa säädöksiä maahuolintapalvelujen tarjoajia ja omahuolintaa harjoittavia lentoaseman käyttäjiä koskevista vakuutusvaatimuksista. Sen varmistamiseksi, että sovelletaan

yhdenmukaisia ja päivitettyjä velvoitteita koskien maahuolintapalvelujen vähimmäislaatuvaatimuksia ja maahuolintapalvelujen tarjoajien ja omahuolintaa harjoittavien lentoaseman käyttäjien raportointivelvoitteita, komissiolle olisi siirrettävä perustamissopimuksen 290 artiklassa tarkoitettu valta antaa säädöksiä maahuolintapalvelujen tarjoajia koskevista vähimmäislaatuvaatimusten erittelystä sekä maahuolintapalvelujen tarjoajia ja omahuolintaa harjoittavia lentoaseman käyttäjiä koskevien raportointivelvoitteiden sisällöstä ja raporttien levittämisestä. On erityisen tärkeää, että komissio toteuttaa valmistelutyönsä aikana asianmukaiset kuulemiset myös asiantuntijatasolla ja ottaen tähän mukaan päätöksen 98/500/EY nojalla perustetun maahuolintapalveluja käsittelevän työryhmän.

- (33) Komission on varmistettava delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan asiakirjojen samanaikainen, täsmällinen ja asianmukainen toimittaminen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
- (34) Tämän asetuksen yhtenäisten täytäntöönpanoedellytysten varmistamiseksi komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä täytäntöönpanovaltaa on käytettävä yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovalan käyttöä, 16 päivänä helmikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti.¹⁶
- (35) Neuvoa-antavaa menettelyä olisi käytettävä tehtäessä täytäntöönpanopäätöksiä poikkeuksista, jotka koskevat maahuolintapalvelujen markkinoiden asteittaista avaamista kolmansille osapuolille ja omahuolintaa harjoittaville lentoyhtiöille ottaen huomioon, että kyseisten säädösten soveltamisala on kapea.
- (36) Neuvoa-antavaa menettelyä olisi käytettävä myös tehtäessä täytäntöönpanopäätöksiä siitä, miten laajan julkisen palvelun velvoitteen jäsenvaltiot voivat asettaa saarella sijaitsevalle lentoasemalle ottaen huomioon, että kyseisten säädösten soveltamisala on kapea.
- (37) Tarkastelumenettelyä olisi käytettävä tehtäessä täytäntöönpanopäätöksiä maahuolintapalvelujen markkinoillepääsyoikeuden täydellisestä tai osittaisesta keskeyttämisestä jäsenvaltion alueella kolmansista maista lähtöisin olevien maahuolintapalvelujen tarjoajien ja lentoasemien käyttäjien osalta.
- (38) Koska jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli maahuolintapalveluja koskevan unionin lainsäädännön nykyistä yhtenäisempää soveltamista lentoliikenteen kansainvälisestä luonteesta johtuen ja koska tavoite tästä syystä voidaan toteuttaa paremmin unionin tasolla, unioni voi hyväksyä toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (39) Gibraltarin vuoropuhelufoorumin ensimmäisen ministeritason tapaamisen aikana Cordobassa 18 päivänä syyskuuta 2006 annettu Gibraltarin lentoasemaa koskeva ministerien lausunto korvaa Gibraltarin lentoasemasta 2 päivänä joulukuuta 1987

¹⁶ EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13.

annetun yhteisen julkilausuman, ja sen täysimääräinen noudattaminen katsotaan vuoden 1987 julkilausuman noudattamiseksi.

(40) Direktiivi 96/67/EY olisi näin ollen kumottava,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku – Soveltamisala ja määritelmät

1 artikla Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin jäsenvaltioiden alueella sijaitseviin lentoasemiin, joihin sovelletaan perussopimusta ja jotka ovat kaupallisen lentoliikenteen käytössä.

Tämän asetuksen soveltaminen Gibraltarin lentoasemaan ei rajoita Espanjan kuningaskunnan ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan oikeudellista asemaa näiden maiden kiistassa sen alueen suvereniteetista, jolla lentoasema sijaitsee.

2 artikla Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- (a) 'lentoasemalla' aluetta, joka on erityisesti järjestetty ilma-alusten laskua, lentoonlähtöä ja siirtelyä varten, mukaan lukien siellä olevat lentoliikenteen ja ilma-aluksien palvelujen edellyttämät lisärakennelmat ja -laitteet sekä kaupallisen lentoliikenteen tarvitsemat rakennelmat ja laitteet,
- (b) 'lentoaseman pitäjällä' yhteisöä, jolle kansallisen lainsäädännön tai sääntelyn nojalla on annettu tehtäväksi huolehtia – muun toimintansa ohella tai yksinomaisesti – lentoasemien infrastruktuurien hallinnasta sekä eri tahojen toiminnan yhteensovittamisesta ja valvonnasta kyseisellä lentoasemalla,
- (c) 'lentoaseman käyttäjällä' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka kuljettaa lentoteitse matkustajia, postia ja/tai rahtia kyseiselle lentoasemalle tai kyseiseltä lentoasemalta,
- (d) 'maahuolinnalla' lentoasemalla sen käyttäjälle toimitettuja palveluja sellaisina kuin ne on määritelty liitteessä,
- (e) 'omahuolinnalla' tilannetta, jossa lentoaseman käyttäjä huolehtii yhden tai useamman maahuolinta-alan palvelulajin suorittamisesta itselleen tekemättä sopimusta kolmannen osapuolen kanssa näiden palvelujen toimittamisesta. Tässä asetuksessa toisiinsa nähden kolmansina osapuolina ei pidetä sellaisia käyttäjiä,
 - joista toisella on hallussaan toisen osake-enemmistö, tai
 - joiden molempien osake-enemmistö on saman tahon hallussa;

- (f) 'maahuolintapalvelujen tarjoajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka toimittaa kolmansille osapuolille yhden tai useamman maahuolintalajin palveluja;
- (g) 'keskitetyllä infrastruktuurilla' lentoaseman erityisrakennelmia ja/tai tiloja, joita ei voi teknisistä, ympäristöä koskevista, kustannus- tai kapasiteettisistä jakaa tai lisätä ja joiden saatavuus on tärkeää ja välttämätöntä maahuolintapalvelujen suorittamisen kannalta;
- (h) 'alihankinnalla' maahuolintapalvelujen tarjoajan laatiman sopimuksen tekemistä sen toimiessa pääsopimuspuolena, tai poikkeuksellisesti omahuolintaa harjoittavan lentoaseman käyttäjän laatiman sopimuksen tekemistä kolmannen osapuolen, 'alihankkijan', kanssa, missä yhteydessä alihankkijan on määrä toimittaa yhteen tai useampaan maahuolintapalvelujen lajiin (tai alalajeihin) kuuluvia palveluja;
- (i) 'hyväksynnällä' toimivaltaisen viranomaisen yritykselle myöntämää lupaa tarjota maahuolintapalveluja hyväksynnän mukaisesti;
- (j) 'riippumattomalla valvontaviranomaisella' direktiivissä 2009/12/EY olevassa 11 artiklassa tarkoitettua viranomaista.

II luku – Yleiset ennakko vaatimukset

3 artikla

Lentoaseman pitäjä

1. Jos lentoaseman hallinnoinnista ja toiminnan ylläpitämisestä vastaa useampi kuin yksi yhteisö, pidetään kutakin näistä tätä asetusta sovellettaessa osana lentoaseman pitäjää.
2. Jos yksi pitäjä hallinnoi monta lentoasemaa, katsotaan jokainen näistä lentoasemista tätä asetusta sovellettaessa erilliseksi.

4 artikla

Käyttäjien komitea

1. Kunkin tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvan lentoaseman on perustettava lentoaseman käyttäjien tai käyttäjiä edustavien järjestöjen edustajista muodostuva komitea ('käyttäjien komitea').
2. Kaikilla lentoaseman käyttäjillä on oikeus valintansa mukaisesti osallistua käyttäjien komitean työhön joko itse tai nimeämänsä järjestön edustamana. Käyttäjiä edustava järjestö ei kuitenkaan saa tarjota maahuolintapalveluja kyseisellä lentoasemalla.
3. Käyttäjien komitea laatii kirjallisesti työjärjestyksensä, johon sisältyvät sen äänestysäännöt.

Äänestysäännöissä on oltava erityissäännöksiä siitä, miten käyttäjien komiteassa vältetään eturistiriitoja, joita syntyy kyseisellä lentoasemalla maahuolintapalveluja tarjoavien lentoaseman käyttäjien läsnä ollessa. Kun käyttäjien komiteaa kuullaan 8

ja 9 artiklassa tarkoitetun valintamenettelyn yhteydessä, ne lentoaseman käyttäjät, jotka hakevat lupaa maahuolintapalvelujen tarjoamiseen kolmannelle osapuolelle, eivät saa äänestää.

4. Käyttäjien komitean äänet painotetaan seuraavasti:
 - (a) yksittäisen lentoaseman käyttäjän äänivalta saa olla enintään 49 prosenttia kaikista äänistä riippumatta sen kuljettamasta vuotuisesta matkustajamäärästä,
 - (b) omahuolintaa harjoittavien lentoaseman käyttäjien äänivalta saa olla enintään kolmannes äänistä.
5. Lentoaseman pitäjä vastaa käyttäjien komitean sihteeristön tehtävistä.

Jos lentoaseman pitäjä kieltäytyy asiasta tai jos käyttäjien komitea ei hyväksy asiaa, lentoaseman pitäjän on nimettävä tehtävään jokin toinen elin, mikä edellyttää käyttäjien komitean hyväksyntää. Käyttäjien komitean sihteeristö ylläpitää luetteloa lentoaseman käyttäjien komiteaan kuuluvista lentoaseman käyttäjistä tai niiden edustajista.
6. Käyttäjien komitean sihteeristö laatii pöytäkirjan kaikista käyttäjien komitean kokouksista. Pöytäkirjasta on käytävä täsmällisesti ilmi kokouksen aikana esitetyt näkemykset ja suoritettujen äänestysten tulokset.

III luku – Maahuolintamarkkinoiden avaaminen

OSA 1 OMAHUOLINTA

5 artikla Omahuolinta

Kaikkien lentoaseman käyttäjien on voitava harjoittaa omahuolintaa.

OSA 2 KOLMANSILLE OSAPUOLILLE TARJOTTAVAT MAAHUOLINTAPALVELUT

6 artikla Kolmansille osapuolille tarjottavat maahuolintapalvelut

1. Maahuolintapalvelujen tarjoajalla on vapaa pääsy kolmansille osapuolille tarjottavien maahuolintapalvelujen markkinoille kaikilla lentoasemilla, joiden liikennemäärä on ollut vähintään kaksi miljoonaa matkustajaa tai 50 000 tonnia rahtia vähintään kolmen edellisen vuoden ajan.
2. Jäsenvaltiot voivat edellä 1 kohdassa tarkoitettujen lentoasemien osalta rajoittaa sellaisten palvelujen tarjoajien määrää, joilla on lupa tarjota seuraavia maahuolintapalveluja:

- (a) matkatavaran käsittely,
- (b) asematasopalvelut,
- (c) polttoaine- ja öljynhuolinta,
- (d) rahdin ja postin fyysinen käsittely terminaalin ja ilma-aluksen välillä saapuvien ja lähtevien lentojen sekä kauttakulun yhteydessä.

Jäsenvaltiot saavat rajoittaa kyseisen määrän vähintään kahteen toimittajaan kunkin maahuolintapalvelulajin osalta, tai lentoasemilla, joiden vuotuinen liikennemäärä on ollut vähintään viisi miljoonaa matkustajaa tai 100 000 tonnia rahtia vähintään kolmen edellisen vuoden ajan, vähintään kolmeen toimittajaan kunkin maahuolintapalvelulajin osalta.

3. Lentoasemilla, joilla palveluntarjoajien lukumäärä on rajoitettu kahteen tai useampaan toimijaan tämän artiklan 2 alakohdan tai 14 artiklan 1 kohdan a ja c alakohdan mukaisesti, vähintään yksi palveluntarjoaja ei saa olla suoraan tai epäsuorasti

- (a) lentoaseman pitäjän määräysvallassa,
- (b) palveluntarjoajien valintaa edeltävän vuoden aikana enemmän kuin 25 prosenttia lentoaseman matkustaja- tai rahtiliikenteestä kuljettaneen käyttäjän määräysvallassa,
- (c) sellaisen elimen määräysvallassa, jonka määräysvallassa a alakohdassa tarkoitettu lentoaseman pitäjä tai b alakohdassa tarkoitettu käyttäjä on suoraan tai epäsuorasti taikka joka on suoraan tai epäsuorasti a alakohdassa tarkoitettun lentoaseman pitäjän tai b alakohdassa tarkoitettun käyttäjän määräysvallassa.

Määräysvallalla tarkoitetaan oikeuksia, sopimuksia ja muita keinoja, jotka joko erikseen tai yhdessä ja ottaen huomioon asiaan liittyvät tosiasialliset ja oikeudelliset olosuhteet antavat mahdollisuuden käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa palveluntarjoajaan Euroopan unionin tuomioistuimen tulkinnan mukaisesti.

4. Jos jäsenvaltio 2 kohdan mukaisesti rajoittaa palveluntarjoajien määrää, se ei saa estää lentoaseman käyttäjää halutessaan valitsemasta kutakin rajoituksen soveltamisalaan kuuluvaa maahuolintapalvelulajia kohden 2 ja 3 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti ja riippumatta siitä, mikä osa lentoasemaa sille on osoitettu, vähintään
 - kahden maahuolintapalveluja tarjoavan toimijan välillä tai
 - kolmen maahuolintapalveluja tarjoavan toimijan välillä lentoasemilla, joiden vuotuinen liikennemäärä on ollut vähintään viisi miljoonaa matkustajaa tai 100 000 tonnia rahtia vähintään kolmen edellisen vuoden ajan.
5. Jos lentoasemalla saavutetaan jokin tässä artiklassa säädetty rahtiliikennettä koskeva raja, mutta ei matkustajaliikennettä koskevaa vastaavaa rajaa, tätä asetusta ei sovelleta pelkästään matkustajille varattuihin maahuolintapalvelulajeihin.

6. Kaikkien lentoasemien, joiden liikennemäärä on ollut vähintään kaksi miljoonaa matkustajaa tai 50 000 tonnia rahtia vähintään kolmen peräkkäisen vuoden ajan ja joiden liikennemäärä jää alle kahden miljoonan matkustajan rajan tai joiden rahdin määrä jää alle 50 000 tonnin, on pidettävä markkinansa avoinna kolmannen osapuolen maahuolintapalvelujen tarjoajille vähintään kolmen peräkkäisen vuoden ajan sen vuoden jälkeen, jolloin niiltä jäi kyseinen raja saavuttamatta.
7. Kaikkien lentoasemien, joiden liikennemäärä on ollut vähintään viisi miljoonaa matkustajaa tai 100 000 tonnia rahtia vähintään kolmen peräkkäisen vuoden ajan ja joiden liikennemäärä jää alle viiden miljoonan matkustajan rajan tai joiden rahdin määrä jää alle 100 000 tonnin, on pidettävä markkinansa avoinna kolmannen osapuolen maahuolintapalvelujen tarjoajille vähintään kolmen peräkkäisen vuoden ajan sen vuoden jälkeen, jolloin niiltä jäi kyseinen raja saavuttamatta.

7 artikla

Maahuolintapalvelujen tarjoajien valinta

1. Maahuolintapalvelujen tarjoamiseen oikeutetut toimijat sellaisilla lentoasemilla, joilla palveluntarjoajien määrä on rajoitettu 6 artiklan tai 14 artiklan nojalla, valitaan avoimessa ja syrjimättömässä tarjousmenettelyssä.
2. Tarjouskilpailun järjestäjä on
 - (a) lentoaseman pitäjä, jos
 - se ei itse tarjoa vastaavanlaisia maahuolintapalveluja, eikä
 - sillä ole suoraa tai epäsuoraa määräysvaltaa tällaisia palveluja tarjoavissa yrityksissä, eikä
 - sillä ole osuutta tällaisissa yrityksissä;
 - (b) muissa tapauksissa lentoaseman pitäjältä riippumaton toimivaltainen viranomainen.
3. Käyttäjien komitealla ei ole oikeutta saada nähtäväkseen hakijoiden ehdotuksia missään valintamenettelyn vaiheessa. Lentoaseman pitäjällä ei ole oikeutta saada nähtäväkseen hakijoiden ehdotuksia missään valintamenettelyn vaiheessa, ellei se ole tarjouskilpailua järjestävä viranomainen.
4. Annettuaan komissiolle tiedon asiasta asianomainen jäsenvaltio voi osana tarjouserittelyä asettaa julkisen palvelun velvoitteen, joka maahuolintapalvelujen tarjoajan on täytettävä, alueensa syrjäistä aluetta tai kehitysaluetta palveleville lentoasemille, joilla maahuolintapalvelujen tarjoajat eivät ole halukkaita toimittamaan palveluja ilman julkista tukea (eli ilman yksinoikeuksia tai korvauksia), mutta jotka ovat ehdottoman välttämättömiä asianomaisen jäsenvaltion yhteyksien kannalta. Asetuksella ei rajoiteta Euroopan unionin valtiontukea koskevien säännösten soveltamista.
5. Tarjouskilpailuilmoitus julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

6. Tarjouskilpailun järjestävä viranomainen tekee palveluntarjoajien valinnan kahdessa vaiheessa:
 - (a) kelpuuttamismenettelyssä, jossa tutkitaan hakijoiden soveltuvuutta ja
 - (b) myöntämismenettelyssä, jossa valitaan palvelujentarjoaja(t).

8 artikla *Kelpuuttamismenettely*

1. Tarjouskilpailun järjestävä viranomainen varmistaa kelpuuttamismenettelyssä, että hakijat täyttävät kaikki vähimmäisvaatimukset. Tarjouskilpailun järjestävä viranomainen laatii kyseiset vähimmäisvaatimukset käyttäjien komiteaa ja lentoaseman pitäjää kuultuaan, jos jälkimmäinen ei ole tarjouskilpailuviranomainen.
2. Vähimmäisvaatimuksiin on sisällytettävä seuraavat seikat:
 - (a) hakijalla on hyväksymismenettelyä käsittelevän IV luvun mukaisesti myönnetty voimassa oleva hyväksyntä,
 - (b) hakija osoittaa kyvykkyyttään ja sitoutuu kirjallisesti noudattamaan asiaan liittyviä säännöksiä ja sääntöjä, mukaan lukien sovellettava työlainsäädäntö, sovellettavat työehtosopimukset, lentoaseman menettelytapasäännöt ja lentoaseman laatuvaatimukset.
3. Tarjouskilpailun järjestävä viranomainen laatii kelpuuttamismenettelyssä vaatimukset täyttäneistä hakijoista jatkoon päässeiden hakijoiden luettelon.

9 artikla *Myöntämismenettely*

1. Myöntämismenettelyssä tarjouskilpailun järjestävä viranomainen valitsee jatkoon päässeistä hakijoista palveluntarjoajan ja myöntää kyseiselle palveluntarjoajalle hyväksynnän käyttäjien komiteaa ja lentoaseman pitäjää kuultuaan, ellei jälkimmäinen ole tarjouskilpailuviranomainen.
2. Luvan myöntämiseen tähtäävä palveluntarjoajan valinta perustuu hakijoiden ehdotusten ja myöntämisperusteiden vertailuun. Myöntämisperusteiden on oltava asiaankuuluvia, puolueettomia, avoimia ja syrjimättömiä. Tarjouskilpailun järjestävä viranomainen laatii myöntämisperusteet käyttäjien komiteaa ja lentoaseman pitäjää kuultuaan, jos jälkimmäinen ei ole tarjouskilpailuviranomainen.
3. Myöntämisperusteisiin on sisällytettävä seuraavat seikat:
 - (a) liiketoimintasuunnitelman johdonmukaisuus ja uskottavuus mallikustannuslaskennasta tehdyn arvioinnin perusteella,
 - (b) toimintojen laatu arvioituna edustavan lentoaikataulun pohjalta; tähän sisältyvät tarvittaessa henkilöstön ja välineiden tehokas käyttö,

matkatavaroiden ja rahdin myöhäisin hyväksymisajankohta, matkatavaroiden ja rahdin toimitusajat sekä lastauksen enimmäisajat,

- (c) materiaalin soveltuvuus laitteiden saatavuuden ja laitteiden ympäristövaikutusten kannalta,
 - (d) henkilöstön soveltuvuus työntekijöiden kokemuksen kannalta ja koulutusohjelman soveltuvuus,
 - (e) tieto- ja viestintätekniikan laatu,
 - (f) organisaatiosuunnittelun laatu,
 - (g) ympäristönsuojelun taso.
4. Myöntämisperusteiden suhteellisesta painotuksesta on ilmoitettava tarjouskilpailuilmoituksessa ja asiaankuuluvissa asiakirjoissa. Kuhunkin myöntämisperusteeseen on sovellettava pisteasteikkoa, jossa on asianmukainen pistejakauma. Tarjouskilpailun järjestävä viranomainen voi määrittää vähimmäispistemäärän, joka hakijan on menestyäkseen saatava tietyn myöntämisperusteen kohdalla. Vähimmäispistemäärän asettaminen ei saa olla syrjivää, ja siitä on selkeästi ilmoitettava tarjouskilpailuilmoituksessa ja asiaankuuluvissa asiakirjoissa. Tarjouskilpailuviranomainen ei saa poistaa tarjouskilpailuilmoituksessa alun perin säädettyjä myöntämisperusteita, lisätä uusia perusteita eikä jakaa niitä edelleen.
5. Lupa tarjota lentoasemalla maahuolintapalveluja tulee myöntää korkeimman pistemäärän saaneelle hakijalle, joka on lisäksi saavuttanut tietyissä myöntämisperusteissa vaaditun vähimmäispistemäärän.
6. Sellaisia lentoaseman käyttäjiä, jotka jättävät hakemuksen tarjotakseen maahuolintapalveluja kolmannelle osapuolelle tai jotka harjoittavat omahuolintaa, ei kuulla myöntämismenettelyn yhteydessä.
7. Tarjouskilpailun järjestävä viranomaisen on varmistettava, että myöntämispäätös ja siihen johtaneet syyt julkaistaan.

10 artikla

Valinnan voimassaolo ja toiminnan päättäminen

1. Maahuolintapalvelujen tarjoajat saavat tarjota palvelujaan vähintään seitsemän vuoden ja enintään kymmenen vuoden ajan paitsi poikkeustapauksissa, joissa on kyse 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun omahuolinnan ja kolmannen osapuolen maahuolinnan aloittamisesta. Tarjouskilpailuilmoituksessa on ilmoitettava täsmällisesti ajanjakso, jonka ajan palveluntarjoajat saavat tarjota palvelujaan ja päivämäärä, jolloin palvelujen tarjoaminen voi alkaa.
2. Maahuolintapalvelujen tarjoajan on aloitettava palvelujen tarjoaminen tarjouskilpailuilmoituksessa esitettyä aloitusajankohtaa seuraavan kuukauden kuluessa. Tarjouskilpailuviranomainen voi maahuolintapalvelujen tarjoajan pyynnöstä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ja käyttäjien komiteaa

kuultuaan pidentää kyseisen ajanjakson enintään kuuteen kuukauteen. Ajanjakson umpeuduttua toimitus ei ole voimassa.

3. Tarjouskilpailuviranomaisen on ennakoitava lupa-ajanjakson päättymistä ja varmistettava, että uudessa tarjouskilpailussa valittu palveluntarjoaja saa aloittaa toimintansa edellis(t)en palveluntarjoajan tai palveluntarjoajien lupa-ajanjakson päättymistä seuraavana päivänä.
4. Jos maahuolintapalvelujen tarjoaja lopettaa toimintansa ennen sen lupa-ajanjakson päättymistä, palveluntarjoaja korvataan 7, 8 ja 9 artiklassa ja tässä artiklassa kuvaillun valintamenettelyn perusteella. Toimintansa lopettavan palveluntarjoajan on ilmoitettava asianomaiselle tarjouskilpailuviranomaiselle aikomuksestaan lopettaa toimintansa riittävän ajoissa etukäteen ja vähintään kuusi kuukautta aiottua lopettamisajankohtaa aikaisemmin. Palveluntarjoajalle voidaan määrätä sakkoja, jos se ei tiedota tarjouskilpailun järjestäneelle viranomaiselle asiasta riittävän ajoissa, paitsi jos palveluntarjoaja voi näyttää toteen, että kyseessä oli ylivoimainen este.
5. Jos palveluntarjoaja lopettaa toimintansa ennen lupa-ajanjaksonsa päättymistä eikä jätä tarjouskilpailun järjestäneelle viranomaiselle riittävästi aikaa valita uutta palveluntarjoajaa ennen toimintansa lopettamista lentoasemalla ja jos tästä seuraa, että tietyissä maahuolintapalveluissa vallitsee kyseisellä lentoasemalla väliaikainen monopoli, jäsenvaltion on annettava maahuolintapalvelujen toimittajalle enintään 10 kuukauden määräajan voimassa oleva lupa tarjota kyseisellä lentoasemalla maahuolintapalveluja ilman 7, 8 ja 9 artiklassa sekä tässä artiklassa tarkoitetun valintamenettelyn soveltamista.

Jos jäsenvaltio ei onnistu löytämään maahuolintapalvelujen tarjoajaa kyseiseksi määräajaksi, jäsenvaltion on säänneltävä niiden maahuolintapalvelujen hintoja, joiden kohdalla vallitsee monopoli siihen asti, kunnes seuraava palveluntarjoaja alkaa tarjota lentoasemalla kyseisiä maahuolintapalveluja.
6. Tarjouskilpailuviranomainen tiedottaa käyttäjien komitealle ja tarvittaessa lentoaseman pitäjälle 7, 8 ja 9 artiklan sekä tämän artiklan mukaisesti tehdyistä päätöksistä.
7. Edellä olevaa 7, 8 ja 9 artiklaa sekä tämän artiklan säännöksiä ei sovelleta julkisia hankintoja koskevien sopimusten ja käyttöoikeussopimusten myöntämiseen, sillä niitä koskevat unionin lainsäädännön eri säännökset.

11 artikla

Lentoaseman pitäjä maahuolintapalvelujen tarjoajana

1. Jos tarjoajien määrä on rajoitettu 6 artiklan mukaisesti, lentoaseman pitäjä voi itse tarjota maahuolintapalveluja ilman, että 7–10 artiklassa tarkoitettua valintamenettelyä tarvitsee noudattaa. Se voi myös tätä menettelyä noudattamatta antaa jollekin palveluja tarjoavalle yritykselle luvan tarjota maahuolintapalveluja kyseisellä lentoasemalla,
 - (a) jos lentoaseman pitäjällä on suoraan tai epäsuorasti määräysvalta kyseisessä yrityksessä, tai

- (b) jos kyseinen lentoaseman pitäjä on suoraan tai epäsuorasti kyseisen yrityksen määräysvallassa.
2. Jos 1 kohdan mukaisesti maahuolintapalveluja tarjoava lentoaseman pitäjä ei enää täytä 1 kohdan ehtoja, kyseinen palveluntarjoaja voi jatkaa maahuolintapalvelujen tarjoamista viiden vuoden ajan ilman, että 7–10 artiklassa tarkoitettua valintamenettelyä tarvitsee noudattaa. Tämän viisivuotiskauden lopussa palveluntarjoajan on tiedotettava asiasta kyseiselle tarjouskilpailuviranomaiselle riittävän ajoissa ja vähintään kuusi kuukautta ennen viisivuotiskauden päättymistä. Palveluntarjoajalle voidaan määrätä sakkoja, jos se ei tiedota tarjouskilpailuviranomaiselle asiasta riittävän ajoissa, paitsi jos palveluntarjoaja voi näyttää toteen, että kyseessä oli ylivoimainen este. Jos palveluntarjoaja lopettaa toimintansa ennen viisivuotiskauden päättymistä, asiassa sovelletaan 10 artiklan 4–5 kohtaa.

12 artikla

Työntekijöiden oikeuksien turvaaminen tapauksessa, jossa tapahtuva henkilöstön siirto markkinoille pääsyn rajoittamisen yhteydessä

1. Tätä artiklaa sovelletaan ainoastaan sellaisiin maahuolintapalveluihin, joiden osalta asianomainen jäsenvaltio on rajoittanut palveluntarjoajien määrää 6 artiklan tai 14 artiklan mukaisesti.
2. Jos 1 kohdassa tarkoitettu maahuolintapalvelujen tarjoaja menettää 7–10 artiklassa säädetyn valintamenettelyn seurauksena lupansa tarjota kyseisiä palveluja, jäsenvaltiot voivat vaatia seuraavaa maahuolintapalvelujen tarjoajaa tai tarjoajia myöntämään palvelujen tarjoamista varten aiemmin palkatulle henkilöstölle ne oikeudet, joihin se olisi ollut oikeutettu, jos kyseessä olisi ollut neuvoston direktiivissä 2001/23/EY¹⁷ tarkoitettu luovutus.
3. Jäsenvaltioiden on rajoitettava edellä 2 kohdassa esitetty vaatimus edellisen palveluntarjoajan työntekijöihin, jotka osallistuvat niiden palvelujen tarjoamiseen, joiden osalta edellinen palveluntarjoaja menetti toimiluvan, ja jotka vapaaehtoisesti hyväksyvät siirtymisen uuden palveluntarjoajan palvelukseen.
4. Jäsenvaltioiden on rajoitettava edellä 2 kohdassa esitettyä vaatimusta siten, että se on oikeassa suhteessa tosiasiallisesti toiselle palveluntarjoajalle tai toisille palveluntarjoajille siirretyn toiminnan laajuuteen nähden.
5. Tilanteissa, joissa jäsenvaltio säätää edellä 2 kohdassa tarkoitettua vaatimuksesta, 7–10 artiklassa säädettyyn valintamenettelyyn liittyvissä tarjouskilpailuasiakirjoissa on esitettävä luettelo kyseisestä henkilöstöstä ja kerrottava yksityiskohtaisesti työntekijöiden sopimukseen perustuvista oikeuksista ja ehdoista, joiden täyttyessä työntekijöiden katsotaan liittyvän kyseessä oleviin palveluihin.

¹⁷ Neuvoston direktiivi 2001/23/EY, annettu 12 päivänä maaliskuuta 2001, työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka yritys- tai liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä, EYVL L 82, 22.3.2001, s. 16.

6. Jos palveluntarjoaja lakkaa tarjoamasta lentokentän käyttäjälle maahuolintapalveluja, jotka muodostavat merkittävän osan kyseisen palveluntarjoajan toiminnoista, tapauksissa, jotka eivät kuulu 2 kohdan soveltamisalaan, tai jos omahuolintaa harjoittava lentoaseman käyttäjä päättää lopettaa omahuolinnan, jäsenvaltiot voivat vaatia palveluntarjoajaa tai omahuolintaa harjoittavaa lentokentän käyttäjää, joka tämän jälkeen huolehtii näistä maahuolintapalveluista, antamaan aiemmin näitä palveluja varten palkatulle henkilökunnalle oikeudet, jotka sillä olisi ollut, ellei neuvoston direktiivin 2001/23/EY mukaista siirtoa olisi tapahtunut.
7. Jäsenvaltioiden on rajoitettava 6 kohdassa tarkoitettu vaatimus niihin edellisen palveluntarjoajan työntekijöihin, jotka osallistuvat niiden maahuolintapalvelujen tarjoamiseen, joiden tarjoamisen edellinen palveluntarjoaja lopettaa, ja jotka vapaaehtoisesti hyväksyvät siirtymisensä uuden palveluntarjoajan tai omahuolintaa harjoittavan lentokentän käyttäjän palvelukseen.
8. Jäsenvaltioiden on rajoitettava 6 kohdassa tarkoitettu vaatimus niihin omahuolintaa harjoittavan lentokentän käyttäjän työntekijöihin, jotka osallistuvat niiden maahuolintapalvelujen tarjoamiseen, joiden osalta omahuolintaa harjoittava lentoaseman käyttäjä päättää lopettaa omahuolinnan ja jotka vapaaehtoisesti hyväksyvät siirtymisensä uuden palveluntarjoajan tai omahuolintaa harjoittavan lentokentän käyttäjän palvelukseen.
9. Jäsenvaltioiden on rajoitettava 6 kohdassa tarkoitettu vaatimus siten, että se on oikeasuhtainen toiselle palveluntarjoajalle tai omahuolintaa harjoittavalle lentokentän käyttäjälle tosiasiallisesti siirrettyjen toimintojen määrään.
10. Jäsenvaltiot voivat antaa johdon ja työntekijöiden tehtäväksi asianmukaisella tasolla neuvotella sopimus käytännön järjestelyistä tämän artiklan soveltamiseksi.
11. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista toimenpiteistä, joihin ne ovat ryhtyneet tämän artiklan mukaisesti.

13 artikla

Saarilla sijaitsevat lentoasemat

Valittaessa 7–10 artiklan mukaisesti lentoaseman maahuolintapalvelujen tarjoajia jäsenvaltio voi laajentaa julkisen palvelun velvoitteen kyseisen jäsenvaltion muille lentoasemille edellyttäen, että

- (a) nämä lentoasemat sijaitsevat samalla maantieteellisellä alueella olevilla saarilla, ja
- (b) näiden lentoasemien vuotuinen asemakohtainen liikennemäärä on vähintään 100 000 matkustajaa, ja
- (c) komissio hyväksyy tällaisen laajentamisen.

Laajentamisen hyväksymistä koskeva päätös muodostaa täytäntöönpanosäädöksen, joka on hyväksyttävä 43 artiklan 2 kohdassa säädettyä neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen. Asetuksella ei rajoiteta Euroopan unionin valtiontukea koskevien säännösten soveltamista.

OSA 3 OMAHUOLINTAA JA KOLMANNELLE OSAPUOLELLE TARJOTTAVAA MAAHUOLINTAA KOSKEVAT POIKKEUKSET

14 artikla Poikkeukset

1. Jos lentoasemalla käytettävissä olevan tilan tai kapasiteetin tietyt rajoitteet erityisesti ruuhkautumisen ja tilojen käyttöasteen vuoksi estävät markkinoiden avaamisen ja/tai omahuolinnan harjoittamisen tässä asetuksessa säädettyssä laajuudessa, kyseessä oleva jäsenvaltio voi päättää
 - (a) rajoittaa maahuolintapalvelujen tarjoajien määrää vähintään kahteen tarjoajaan yhden tai useamman muun paitsi 6 artiklan 2 kohdassa mainitun maahuolintapalvelun osalta koko lentoasemalla tai sen osassa, jolloin sovelletaan 6 artiklan 3 kohtaa,
 - (b) varata yhden tai useamman 6 artiklan 2 kohdassa mainitun maahuolintapalvelulajin tarjoamisen vain yhdelle palveluntarjoajalle lentoasemilla, joiden vuosittainen liikennemäärä on vähintään kaksi miljoonaa matkustajaa tai 50 000 tonnia rahtia,
 - (c) rajoittaa yhden tai useamman 6 artiklan 2 kohdassa mainitun maahuolintapalvelulajin tarjoamisen yhdelle tai kahdelle palveluntarjoajalle lentoasemilla, joiden vuosittainen liikennemäärä on vähintään viisi miljoonaa matkustajaa tai 100 000 tonnia rahtia; jos palvelujen tarjoaminen on rajoitettu kahdelle tarjoajalle, sovelletaan 6 artiklan 3 kohtaa,
 - (d) varata oikeuden 5 artiklassa tarkoitetun omahuolinnan harjoittamiseen rajoitetulle määrälle lentoaseman käyttäjiä edellyttäen, että käyttäjät valitaan asianmukaisin, puolueettomin, avoimin ja syrjimättömin perustein.
2. Kaikissa 1 kohdan mukaisesti tehdyissä poikkeuksissa on
 - (a) yksilöitävä maahuolintalaji tai -lajit, joille poikkeus myönnetään, ja käytettävissä olevaan tilaan tai kapasiteettiin liittyvät erityiset rajoitteet, joilla poikkeusta perustellaan,
 - (b) liitettävä mukaan suunnitelma aiheellisista toimenpiteistä, joilla rajoitteet voidaan poistaa.
3. Poikkeukset eivät saa
 - (a) vääristää kilpailua palvelujen tarjoajien ja/tai omahuolintaan oikeutettujen käyttäjien kesken,
 - (b) koskea laajempaa alaa kuin on tarpeen.
4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikki poikkeukset, jotka ne aikovat myöntää 1 kohdan nojalla, sekä niiden perusteet vähintään kuusi kuukautta ennen poikkeusten voimaantuloa.

5. Poikkeuspäätöksistä ilmoituksen saatuaan komissio julkaisee niistä yhteenvedon Euroopan unionin virallisessa lehdessä sekä kehottaa niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa.
6. Komissio tutkii tarkoin jäsenvaltion ilmoittaman päätöksen poikkeuksen myöntämisestä. Komissio tekee tätä varten perusteellisen selvityksen tilanteesta ja jäsenvaltion ilmoittamista asianmukaisista toimenpiteistä tutkiakseen, ovatko erityiset rajoitteet olemassa ja onko markkinoiden avaaminen ja/tai omahuollinnan harjoittaminen mahdotonta tässä asetuksessa säädetyssä laajuudessa.
7. Tutkittuaan asiaa ja kuultuaan kyseistä jäsenvaltiota komissio voi hyväksyä jäsenvaltion päätöksen tai vastustaa sitä, jos se katsoo, että esitettyjä rajoitteita ei ole todettu tai että ne eivät ole riittäviä ollakseen perusteena poikkeukselle. Kuultuaan kyseistä jäsenvaltiota komissio voi lisäksi vaatia jäsenvaltiota muuttamaan poikkeuksen soveltamisalaa tai rajoittamaan sen ainoastaan niihin osiin lentoasemaa, joissa esitetyt rajoitteet on tosiasiallisesti todettu.
8. Komissio tekee asiassa päätöksen viimeistään kuusi kuukautta jäsenvaltion antaman täydellisen ilmoituksen jälkeen; päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.
9. Edellä tämän artiklan 7 ja 8 kohdassa tarkoitetut täytäntöönpanopäätökset on hyväksyttävä 43 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.
10. Jäsenvaltioiden 1 kohdan mukaisesti myöntämien poikkeusten voimassaoloaika on muissa kuin artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetuissa poikkeuksissa enintään kolme vuotta. Viimeistään kuusi kuukautta ennen tämän ajanjakson päättymistä jäsenvaltion on tehtävä kustakin poikkeusta koskevasta pyynnöstä uusi päätös, jota koskevat myös tämän artiklan säännökset.
11. Tämän artiklan 1 kohdan b ja c alakohdan mukaisesti jäsenvaltioiden myöntämät poikkeukset eivät saa olla kestoaltaan kahta vuotta pidempiä. Jäsenvaltio voi kuitenkin 1 kohdassa mainittujen näkökohtien mukaisesti pyytää, että määräaikaa jatketaan yhden kerran kahdella vuodella. Komissio tekee tällaista pyyntöä koskevan päätöksen. Täytäntöönpanopäätös annetaan 43 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

15 artikla

Maahuolintapalvelujen tarjoajien ja lentoaseman käyttäjien kuuleminen

Lentoaseman pitäjän on järjestettävä kuulemismenettely tämän asetuksen soveltamisesta itsensä, käyttäjien komitean ja maahuolintapalveluja tarjoavien yritysten välillä. Kuuleminen koskee muun muassa niiden maahuolintapalvelujen hintaa, joiden osalta on myönnetty 14 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdan mukainen poikkeus, sekä kyseisten palvelujen tarjoamiseen liittyviä järjestelyjä. Kuulemistilaisuus on järjestettävä vähintään kerran vuodessa. Lentoaseman pitäjä laatii kyseisestä kokouksesta pöytäkirjan, joka lähetetään pyynnöstä komissiolle.

IV luku – Hyväksymismenettelyt

16 artikla

Vaatus saada Euroopan unionin kaikkien jäsenvaltioiden tunnustama asianmukainen hyväksyntä

1. Sellaisilla lentoasemilla, joiden liikennemäärä on ollut vähintään kaksi miljoonaa matkustajaa tai 50 000 tonnia rahtia vähintään kolmen peräkkäisen vuoden ajan, mikään yritys ei saa tarjota maahuolintapalveluja – oli sitten kyseessä maahuolintapalvelujen tarjoaja tai omahuolintaa harjoittava lentoaseman käyttäjä – ellei sille ole myönnetty asianmukaista hyväksyntää. Tämän luvun vaatimukset täyttävällä yrityksellä on oikeus saada hyväksyntä.
2. Jäsenvaltioiden on nimettävä lentoaseman pitäjistä riippumaton toimivaltainen viranomainen ('hyväksyntäviranomainen'), jonka tehtävänä on maahuolintapalvelujen tarjoamista koskevien hyväksyntien myöntäminen.
3. Hyväksyntäviranomaisen ei saa myöntää hyväksyntiä eikä pitää niitä voimassa, jos jotakin tämän luvun vaatimuksista ei noudateta.

17 artikla

Hyväksynnän myöntämisehdot

1. Jäsenvaltion hyväksyntäviranomaisen on myönnettävä yritykselle hyväksyntä, jos
 - (a) sillä on sääntömääräinen kotipaikka jäsenvaltiossa,
 - (b) hyväksyntäviranomaisen voi sen yritysrakenteen perusteella panna täytäntöön tämän luvun säännöksiä,
 - (c) se noudattaa 18 artiklassa määritettyjä rahoitusehtoja,
 - (d) se voi todistaa olevansa 19 artiklassa määritetyn hyvän maineen mukainen,
 - (e) se noudattaa 20 artiklassa määritettyä henkilöstön pätevyysvaatimusta,
 - (f) se noudattaa 21 artiklassa määritettyjä toimintakäsikirjan vaatimuksia,
 - (g) se noudattaa 22 artiklassa määritettyjä vakuutusvaatimuksia.
2. Edellä olevan 1 kohdan a, c ja d alakohtaa ei sovelleta sellaisiin omahuolintaa harjoittaviin lentoaseman käyttäjiin, jotka eivät tarjoa maahuolintapalveluja kolmansille osapuolille. Omahuolintaa koskevan hyväksynnän saaneille lentoaseman käyttäjille ei myönnetä lupaa tarjota maahuolintapalveluja kolmannelle osapuolelle tämän hyväksynnän perusteella.
3. Hyväksyntää hakevan tai hyväksynnän saaneen yrityksen on noudatettava kaikkien niiden jäsenvaltioiden sosiaaliturvaa, ympäristönsuojelua ja lentoaseman turvallisuutta koskevia kansallisia säännöksiä, joissa sillä on toimintaa.

18 artikla
Hyväksynnän myöntämisen taloudelliset ehdot

1. Hyväksyntää hakeva yritys ei saa olla maksukyvyttömyysmenettelyssä tai vastaavassa menettelyssä eikä konkurssissa.
2. Hyväksyntäviranomaisen on tarkoin arvioitava, pystyykö hyväksyntää hakeva yritys osoittamaan toteen, että
 - (a) se kykenee 24 kuukauden ajan toimintansa aloittamisesta jatkuvasti täyttämään realististen olettamusten mukaisesti arvioidut nykyiset ja mahdolliset muut velvoitteensa ja että
 - (b) se kykenee kolmen kuukauden ajan toimintansa aloittamisesta vastaamaan toimintasuunnitelmansa mukaisista ja realististen olettamusten mukaisesti arvioiduista kiinteistä kuluista ja toimintakuluista turvautumatta liiketoiminnastaan saamiinsa tuloihin.
3. Kunkin hakijan on toimitettava tarkastetut tilinpäätöstiedot kahdelta edelliseltä tilikaudelta edellä 1 kohdassa tarkoitettua arviointia varten.
4. Kunkin hakijan on toimitettava edellä 2 kohdassa tarkoitettua arviointia varten vähintään kolme ensimmäistä toimintavuotta käsittävä liiketoimintasuunnitelma. Siinä on myös annettava yksityiskohtaiset tiedot hakijan taloudellisista sidoksista muihin liiketoimiin, joihin hakija osallistuu suoraan tai läheisesti liittyvien yritysten kautta. Hakijan on toimitettava myös kaikki asiaan liittyvät tiedot, erityisesti seuraavat asiakirjat:
 - (a) kolmen seuraavan vuoden arvioitu tase ja tuloslaskelma,
 - (b) kolmen ensimmäisen toimintavuoden kassavirta-arviot ja likviditeettisuunnitelmat,
 - (c) yksityiskohtaiset tiedot laitteiden oston/vuokraamisen rahoituksesta, myös tarvittaessa mahdollisen vuokrasopimuksen yksityiskohtaiset ehdot.

19 artikla
Todistus hyvästä maineesta

1. Hyväksyntää hakevan yrityksen on toimitettava todistus viime vuosina maksamistaan veroista ja sosiaaliturvamaksuista jäsenvaltioissa, joissa se harjoittaa toimintaa, tai ellei se harjoita toimintaa Euroopan unionissa, todistus on esitettävä siitä maasta, jossa sen kotipaikka on.
2. Yrityksen on myös esitettävä todistus siitä, että yrityksen toimintaa jatkuvasti ja tosiasiallisesti hallinnoivat henkilöt ovat hyvämaineisia eikä heitä ole asetettu konkurssiin. Hyväksyntäviranomaisen on hyväksyttävä jäsenvaltioiden kansalaisilta riittäväksi näytöksi näiden vaatimusten täyttymisen osoittavat, sen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten antamat asiakirjat, jossa kyseisellä yrityksellä on sääntömääräinen kotipaikka tai jossa kyseisellä henkilöllä on vakituinen asuinpaikka.

3. Jos se jäsenvaltio, jossa asianomaisella yrityksellä on sääntömääräinen kotipaikka tai jäsenvaltio, jossa asianomaisella henkilöllä on vakituinen asuinpaikka, ei anna 1 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja, niiden sijasta voidaan antaa valahtoinen ilmoitus, tai – niissä jäsenvaltioissa, joissa tällaisesta valasta ei ole säädetty – juhlallinen vakuutus, jonka asianomainen antaa sen jäsenvaltion, jossa asianomaisella yrityksellä on sääntömääräinen kotipaikka tai jäsenvaltio, jossa asianomaisella henkilöllä on vakituinen asuinpaikka, toimivaltaiselle oikeus- tai hallintoviranomaiselle tai tarvittaessa notaarille tai hyväksytylle ammatilliselle elimelle. Kyseisen viranomaisen, notaarin tai hyväksytyn ammatillisen elimen on annettava todistus valahtoisin ilmoituksen tai juhlallisen vakuutuksen antamisesta.

20 artikla
Henkilöstön pätevyys

Hyväksyntää hakevan yrityksen on osoitettava toteen, että sen työntekijöillä on hakemuksen kohteena olevien toimien suorittamiseen vaadittu pätevyys, ammattikokemus ja palvelusaika.

21 artikla
Toimintakäsikirja

Hyväksyntää hakevan yrityksen on toimitettava keskeisiä toimia käsittelevä toimintakäsikirja, josta on käytävä ilmi seuraavat tiedot:

- (a) organisaatiokaavio, yrityksen johdosta vastaava henkilöstö, vastuualueiden ja tehtävien kuvaus, vastuuvollisuus,
- (b) valmius toimia turvallisesti lentoasemaympäristössä,
- (c) laitteita koskevat menettelyt,
- (d) henkilökunnan pätevyysvaatimukset ja vastaavat koulutusvaatimukset ja -suunnitelmat,
- (e) turvallisuusjohtamis- ja laadunhallintamenettelyt,
- (f) vakiokäsittelymenettelyt, joihin sisältyvät lentoaseman käyttäjien ja lentoaseman pitäjien välinen koordinointi, toimien koordinointi ja erityisasiakkaisiin liittyvät käsittelymenettelyt,
- (g) hätätilanteiden hallinta,
- (h) turvallisuusmenettelyt.

22 artikla
Vakuutusvaatimukset

1. Euroopan unionissa toimivilla maahuolintapalvelujen tarjoajilla ja omahuolintaa harjoittavilla lentoaseman käyttäjillä on oltava maahuolintapalvelut kattava

vastuuvakuutus sellaisten jäsenvaltion alueella tapahtuvien vahinkojen varalta, joihin liittyy oikeus korvaukseen.

2. Komissio valtuutetaan antamaan jäljempänä olevan 42 artiklan mukaisesti delegoitu säädös, joissa annetaan yksityiskohtaisia säännöksiä vakuutusvaatimuksista ja vähimmäissummista.

23 artikla

Hyväksynnän voimassaolo

1. Hyväksyntä on voimassa viiden vuoden ajan.
2. Hyväksyntä on voimassa hyväksynnässä ilmoitetuissa palvelulajeissa ja/tai - alalajeissa.
3. Maahuolintapalvelujen tarjoajan on milloin tahansa pystyttävä pyydettyä osoittamaan hyväksynnästä vastaavalle viranomaiselle täyttävänsä tässä luvussa säädetty vaatimukset.
4. Hyväksyntäviranomaisen on valvottava tämän luvun vaatimusten noudattamista. Sen on joka tapauksessa tarkistettava vaatimusten noudattaminen seuraavissa tapauksissa:
 - (a) epäiltäessä mahdollista ongelmaa tai
 - (b) jonkin toisen jäsenvaltion hyväksyntäviranomaisen pyynnöstä tai
 - (c) komission pyynnöstä.
5. Hyväksyntä toimitaan käsiteltäväksi uudelleen uutta hyväksyntää varten, jos maahuolintapalveluja tarjoava yritys
 - (a) ei ole 12 kuukauden kuluessa hyväksynnän myöntämisestä aloittanut toimintaa tai
 - (b) on keskeyttänyt toimintansa yli 12 kuukauden ajaksi.
6. Maahuolintapalveluja tarjoavan yrityksen on tehtävä hyväksyntäviranomaiselle ilmoitus
 - (a) kaikista toimintansa laajuudessa tapahtuvista olennaisista muutoksista etukäteen,
 - (b) jos yritys on joutunut maksukyvyttömyysmenettelyyn.

24 artikla

Hyväksynnän peruuttaminen

1. Hyväksyntäviranomaisen voi milloin tahansa peruuttaa hyväksynnän, jos maahuolintapalvelujen tarjoaja tai omahuolintaa harjoittava lentoaseman käyttäjä ei omasta syystään täytä tässä luvussa tarkoitettuja perusteita. Peruuttamisen perusteista on ilmoitettava asianomaiselle maahuolintapalvelujen tarjoajalle tai omahuolintaa

harjoittavalle lentoaseman käyttäjälle sekä muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille.

2. Hyväksyntäviranomaisen on peruutettava hyväksyntä, jos maahuolintapalvelujen tarjoaja tietoisesti tai piittaamattomasti toimittaa hyväksyntäviranomaiselle keskeisestä asiasta vääriä tietoja.

25 artikla

Hyväksymispäätökset

1. Hyväksyntäviranomaisen on tehtävä lupahakemusta koskeva päätöksensä viipymättä, viimeistään kahden kuukauden kuluttua kaikkien tarvittavien tietojen saamisesta, ja otettava huomioon kaikki käytettävissään olevat tiedot. Päätöksestä on ilmoitettava hakijalle ja muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille. Kielteinen päätös on perusteltava.
2. Hyväksyntä voidaan evätä ainoastaan, jos palveluntarjoaja tai omahuolintaan oikeutettu lentoaseman käyttäjä ei omasta syystään täytä tässä luvussa tarkoitettuja perusteita.
3. Hyväksyntäviranomaisen on julkistettava hyväksynnän myöntämisessä ja peruuttamisessa noudatettavat menettelytavat ja ilmoitettava tästä komissiolle.

26 artikla

Hyväksynnän vastavuoroinen tunnustaminen

Jäsenvaltiossa tämän luvun mukaisesti myönnetyn hyväksynnän myötä palveluntarjoaja saa tarjota maahuolintapalveluja joko maahuolintapalvelujen tarjoajana tai omahuolintaa harjoittavana lentoaseman käyttäjänä kaikissa jäsenvaltioissa, joihin sovelletaan hyväksynnässä asetettuja ehtoja, sanotun kuitenkin rajoittamatta 6 ja 14 artiklan mukaisten markkinoille pääsyn rajoitusten soveltamista.

V luku – Lentoaseman pitäjien ja keskitettyjen infrastruktuurien hallinnoijien velvoite

27 artikla

Keskitettyjen infrastruktuurien ja rakennelmien käyttö

1. Tätä artiklaa sovelletaan ainoastaan lentoasemiin, joiden vuotuinen liikennemäärä on ollut vähintään kaksi miljoonaa matkustajaa tai 50 000 tonnia rahtia vähintään kolmen edellisen vuoden ajan.
2. Lentoaseman pitäjän on julkistettava luettelo lentoaseman keskitetystä infrastruktuurista.
3. Keskitettyjen infrastruktuurien hallinnointi voidaan antaa lentoaseman pitäjälle tai jollekin toiselle elimelle, joka voi tehdä kyseisten infrastruktuurien käytön

pakolliseksi palvelujen tarjoajille ja omahuolintaa harjoittaville käyttäjille. Näitä infrastruktuureja on hallinnoitava avoimesti, puolueettomasti ja syrjimättömästi.

4. Lentoaseman pitäjä tai tarvittaessa viranomainen tai jokin muu elin, jonka määräysvallassa lentoaseman pitäjä on, päättää keskitettävistä infrastruktuureista puolueettomasti ja käyttäjien komiteaa sekä maahuolintapalveluja lentoasemalle tarjoavia yrityksiä kuultuaan. Lentoaseman pitäjän tai tarvittaessa viranomaisen tai jonkin muun elimen, jonka määräysvallassa lentoaseman pitäjä on, on varmistettava, että kaikki 'keskitetyn infrastruktuurin' määritelmään kuuluvat infrastruktuurit ja rakennelmat nimetään sellaisiksi ja että tässä luvussa säädettyjä vaatimuksia noudatetaan kyseisissä infrastruktuureissa tai rakennelmissä.
5. Jos käyttäjien komitea on eri mieltä infrastruktuurin keskittämistä tai keskittämättä jättämistä koskevasta lentoaseman pitäjän päätöksestä taikka keskittämisen laajuutta koskevasta päätöksestä, se voi pyytää jäsenvaltion riippumatonta valvontaviranomaista päättämään, onko kyseisen infrastruktuurin keskittäminen tarpeen vai ei ja missä laajuudessa.
6. Maahuolintapalvelujen tarjoajilla ja omahuolintaa harjoittavilla lentoaseman käyttäjillä on oltava täysi mahdollisuus lentoasemien infrastruktuurien, keskitettyjen infrastruktuurien ja rakennelmien käyttämiseen siinä määrin, kuin heidän toimintansa harjoittaminen sitä edellyttää. Lentoaseman pitäjä tai tarvittaessa keskitetyn infrastruktuurin hallinnoija tai tarvittaessa viranomainen tai jokin muu elin, jonka määräysvallassa lentoaseman pitäjä on, tai tarvittaessa keskitetyn infrastruktuurin hallinnoija voi asettaa infrastruktuurin käytölle ehdot, jotka ovat asiaankuuluvia, puolueettomia, avoimia ja syrjimättömiä.
7. Lentoasemien maahuolintaan varatut tilat on jaettava maahuolintapalvelujen tarjoajien ja omahuolintaan oikeutettujen käyttäjien kesken, mukaan lukien markkinoille tulijat, heidän oikeuksiensa käyttämisen edellyttämässä määrin sekä tosiasiallisen ja tasapuolisen kilpailun mahdollistamiseksi asiaankuuluvien, puolueettomien, avoimien ja syrjimättömien sääntöjen ja perusteiden mukaisesti.
8. Jos keskitetyn infrastruktuurin laajuutta koskeva päätös viedään riippumattoman valvontaviranomaisen ratkaistavaksi tämän artiklan 5 kohdan mukaisesti, sovelletaan direktiivissä 2009/12/EY olevassa 6 artiklassa vahvistettua menettelyä.

28 artikla

Keskitettyjen infrastruktuurien ja rakennelmien käyttömaksut

1. Tätä artiklaa sovelletaan ainoastaan lentoasemiin, joiden vuotuinen liikennemäärä on ollut vähintään kaksi miljoonaa matkustajaa tai 50 000 tonnia rahtia vähintään kolmen edellisen vuoden ajan.
2. Jos keskitettyjen infrastruktuurien tai lentoaseman rakennelmien käytöstä peritään maksu, lentoaseman pitäjän tai tarvittaessa keskitetyn infrastruktuurin hallinnoijan on varmistettava, että maksun taso määritellään asiaankuuluvien, puolueettomien, avoimien ja syrjimättömien perusteiden mukaisesti.

3. Lentoaseman pitäjällä tai tarvittaessa keskitetyn infrastruktuurin hallinnoijalla on oikeus kattaa kulunsa ja saada kohtuullinen tuotto perityistä maksuista. Maksujen on muodostettava palvelun vastineeksi tarkoitettu palkkio.
4. Kaikkien edellä 1 kohdassa tarkoitettujen maksujen taso on määriteltävä kullakin lentoasemalla käyttäjien komitean kuulemisen jälkeen ja maahuolintapalveluja lentoasemalle tarjoavien yritysten kanssa. Lentoaseman pitäjä tai tarvittaessa keskitetyn infrastruktuurin hallinnoija ilmoittaa käyttäjien komitealle ja lentoasemalla maahuolintapalveluja tarjoaville yrityksille vuosittain maksujen määrittämisen perusteena käytettävät osatekijät. Näistä tiedoista on käytävä ilmi vähintään seuraavat seikat:
 - (a) luettelo maksujen vastineeksi tarjotuista palveluista ja infrastruktuureista,
 - (b) maksujen määrittämisessä käytetty menetelmä,
 - (c) maksujen kohteena olevien tilojen ja palvelujen yleinen kulurakenne,
 - (d) eri maksuista saatavat tulot, maksuilla katettujen palvelujen kokonaiskustannukset ja maksuista saatu tuotto,
 - (e) maksujen kohteena olevia tiloja ja palveluja varten mahdollisesti saatu julkinen rahoitus,
 - (f) ehdotettujen merkittävien investointien ennustetut vaikutukset lentoaseman kapasiteettiin.
5. Lentoaseman pitäjän on julkistettava maksujen taso sekä yksityiskohtainen luettelo tarjotuista palveluista, jotta osoitettaisiin, että kaikki keskitettyjen infrastruktuurien, maahuolintaan varattujen tilojen ja maahuolintapalvelujen tarjoamiseen liittyvien palvelujen tarjoamisesta perityt maksut käytetään yksinomaan tästä aiheutuneiden kustannusten kattamiseen kokonaan tai osittain. Keskitettyjen infrastruktuurien hallinnoija ilmoittaa tarvittaessa maksujen tason sekä yksityiskohtaisen luettelon tarjotuista palveluista lentoaseman pitäjälle.
6. Jos käyttäjien komitea on eri mieltä lentoaseman pitäjän tai tarvittaessa keskitettyjen infrastruktuurien hallinnoijan asettamasta maksusta, se voi pyytää asianomaisen jäsenvaltion valvontaviranomaista päättämään maksun tasosta.
7. Jos maksujen tasoa koskeva päätös viedään riippumattoman valvontaviranomaisen ratkaistavaksi tämän artiklan 6 kohdan mukaisesti, sovelletaan direktiivissä 2009/12/EY olevassa 6 artiklassa vahvistettua menettelyä.

29 artikla *Oikeudellinen erottelu*

1. Lentoaseman pitäjän tai keskitettyjen infrastruktuurien hallintaelimen on, mikäli se tarjoaa maahuolintapalveluja kolmansille osapuolille, perustettava erillinen oikeushenkilö kyseisten maahuolintapalvelujen tarjoamista varten sellaisilla lentoasemilla, joiden vuotuinen liikennemäärä on ollut vähintään kaksi miljoonaa matkustajaa tai 50 000 tonnia rahtia vähintään kolmen edellisen vuoden ajan.

Kyseisen oikeushenkilön on oltava oikeudellisen muotonsa, organisaationsa ja päätöksentekonsa osalta riippumaton kaikista lentoaseman infrastruktuurien hallintaan osallistuvista oikeushenkilöistä tapauksissa, joissa lentoaseman pitäjä tarjoaa maahuolintapalveluja kolmansille osapuolille, sekä kaikista keskitettyihin infrastruktuureihin liittyvistä oikeushenkilöistä tapauksissa, joissa keskitettyjen infrastruktuurien hallintaelin tarjoaa maahuolintapalveluja kolmansille osapuolille.

2. Lentoaseman infrastruktuurin hallinnoinnista tai keskitettyjen infrastruktuurien hallinnoinnista vastaavat henkilöt eivät saa osallistua suoraan tai epäsuorasti maahuolintapalveluja tarjoavan riippumattoman oikeushenkilön yritysraenteeseen sellaisilla lentoasemilla, joiden vuotuinen liikennemäärä on ollut vähintään kaksi miljoonaa matkustajaa tai 50 000 tonnia rahtia vähintään kolmen edellisen vuoden ajan.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu maahuolintapalveluja tarjoava oikeushenkilö ei saa ottaa vastaan taloudellisia ristikkäistukia lentoaseman infrastruktuurin hallinnointiin liittyvästä ilmailualan toiminnasta tapauksissa, joissa lentoaseman pitäjä tarjoaa maahuolintapalveluja, tai keskitettyjen infrastruktuurien hallinnointiin liittyvästä ilmailualan toiminnasta tapauksissa, joissa keskitetyn infrastruktuurin hallintaelin tarjoaa maahuolintapalveluja, sillä tämä antaisi maahuolintapalveluja tarjoavalle oikeushenkilölle mahdollisuuden alentaa maksuja, joita se perii kolmansille osapuolille tarjoamistaan maahuolintapalveluista.
4. Tässä artikkelissa lentoaseman pitäjän 'ilmailualan toiminnalla' tarkoitetaan kaikkea sellaista toimintaa, jota lentoaseman pitäjä harjoittaa lentoasemallaan ja joka liittyy palvelujen ja infrastruktuurien tarjoamiseen lentoaseman käyttäjille, maahuolintapalvelujen tarjoajille niiden lentoliikennetoiminnassa tai lentoasemaa käyttäville matkustajille, esimerkiksi lentoasemamaksujen perimistä, infrastruktuurien ja rakennelmien kohdentamista sekä lentoaseman turvatoimenpiteitä. Muuhun kuin ilmailualan toimintaan sisältyy kiinteistöihin liittyvää toimintaa tai muiden alojen kuin ilmailualan toimintaa.
5. Riippumaton tilintarkastaja tarkistaa tilanteen kunkin tilikauden lopussa ja ilmoittaa julkisesti, ettei tällaisia ristikkäistukia ole esiintynyt. Jos maahuolintapalveluja tarjoava oikeushenkilö saa ristikkäistukia muusta kuin ilmailualan toiminnasta, lentoaseman infrastruktuureja hallinnoivan oikeushenkilön tai keskitettyjä infrastruktuureja hallinnoivan oikeushenkilön on ilmoitettava tästä 3 kohdan mukaisesti.

VI luku – Toiminnan ja laadun koordinointi

30 artikla

Lentoaseman pitäjän rooli maahuolintapalvelujen koordinoinnissa

1. Lentoaseman pitäjän tulee vastata lentoasemansa maahuolintatoiminnan asianmukaisesta koordinoinnista. Lentoaseman pitäjän on maassa tapahtuvan toiminnan koordinoijana varmistettava, että maahuolintapalvelujen tarjoajien ja omahuolintaa harjoittajien lentoaseman käyttäjien toimet ovat 31 artikkelissa määritettyjen lentoaseman menettelytapasääntöjen mukaisia.

2. Lisäksi sellaisilla lentoasemilla, joiden vuotuinen liikennemäärä on ollut vähintään viisi miljoonaa matkustajaa tai 100 000 tonnia rahtia vähintään kolmen peräkkäisen vuoden ajan
 - (a) maahuolintapalvelujen tarjoajat ja omahuolintaa harjoittavat lentoaseman käyttäjät noudattavat 32 artiklassa määritettyjä vähimmäislaatuvaatimuksia,
 - (b) lentoaseman pitäjän on varmistettava, että maahuolintapalvelujen tarjoajan ja omahuolintaa harjoittavien lentoaseman käyttäjien toimia koordinoidaan yhteistyöhön perustuvan päätöksenteon ja asianmukaisen valmiussuunnitelman avulla.
3. Tämän artiklan säännökset eivät rajoita Euroopan unionin kilpailusääntöjen soveltamista.
4. Lentoaseman pitäjän on annettava edellä 2 kohdassa esitettyjen toimenpiteiden soveltamisesta vuosikertomus Eurocontrolin alaisuudessa toimivalle suorituskyvyn tarkastuselimelle. Suorituskyvyn tarkastuselimen on laadittava komissiolle konsolidoitu kertomus.
5. Lentoaseman pitäjä ilmoittaa kansalliselle hyväksyntäviranomaiselle lentoasemallaan esiintyvistä maahuolintapalvelujen tarjoajiin tai omahuolintaa harjoittaviin lentoaseman käyttäjiin liittyvistä ongelmista.

31 artikla
Menettelytapasäännöt

1. Tässä artiklassa 'menettelytapasäännöillä' tarkoitetaan kaikkia lentoaseman asianmukaista toimintaa valvovan lentoaseman pitäjän, viranomaisen tai muun elimen määrittämiä sääntöjä.
2. Lentoasemaa valvova lentoaseman pitäjä, viranomainen tai muu elin voi antaa menettelytapasäännöt.
3. Menettelytapasäännöissä on noudatettava seuraavia periaatteita:
 - (a) niitä on sovellettava syrjimättömällä tavalla maahuolintapalvelujen tarjoajiin ja lentoaseman käyttäjiin,
 - (b) niiden on liityttävä asetettuun tavoitteeseen,
 - (c) ne eivät saa käytännössä johtaa markkinoille pääsyn tai omahuolinnan harjoittamisen rajoittamiseen tässä asetuksessa säädettyä alemmalle tasolle.
4. Jäsenvaltio voi tarvittaessa lentoaseman pitäjän ehdotuksesta:
 - (a) kieltää maahuolintapalvelujen tarjoajaa tai omahuolintaa harjoittavaa lentoaseman käyttäjää tarjoamasta maahuolintapalveluja tai harjoittamasta omahuolintaa, jos kyseinen palveluntarjoaja tai käyttäjä ei noudata menettelytapasääntöjä,

- (b) edellyttää lentoaseman maahuolintapalvelujen tarjoajia tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla osallistumaan kansallisessa lainsäädännössä tai säännöissä asetettujen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämiseen, palvelujen jatkuvuuden turvaaminen mukaan lukien.

32 artikla

Vähimmäislaatuvaatimukset

1. Tässä artiklassa 'vähimmäislaatuvaatimuksilla' tarkoitetaan maahuolintapalvelujen laadun vähimmäisvaatimuksia.
2. Lentoaseman pitäjän tai tarvittaessa viranomaisen tai jonkin muun lentoasemaa valvovan elimen on määritettävä maahuolintapalvelujen vähimmäislaatuvaatimukset sellaisilla lentoasemilla, joiden vuotuinen liikennemäärä on ollut vähintään viisi miljoonaa matkustajaa tai 100 000 tonnia rahtia vähintään kolmen edellisen vuoden ajan.
3. Maahuolintapalvelujen tarjoajien ja omahuolintaa harjoittavien lentoaseman käyttäjien on noudatettava kyseisiä vähimmäislaatuvaatimuksia. Lentoaseman käyttäjien ja maahuolintapalvelujen tarjoajien on lisäksi noudatettava sopimussuhteisiinsa sisältyviä vähimmäislaatuvaatimuksia.
4. Vähimmäislaatuvaatimusten on katettava erityisesti seuraavat alat: toiminnallinen suorituskyky, koulutus, matkustajien tiedottaminen ja avustaminen, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 261/2004¹⁸ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1107/2006¹⁹ tarkoitetulla tavalla yhteistyössä toteutettavan päätöksenteon, turvallisuuden, varotoimenpiteiden ja ympäristön osalta.
5. Vähimmäislaatuvaatimusten on oltava tasapuolisia, avoimia ja syrjimättömiä, eivätkä ne saa rajoittaa unionin sovellettavan lainsäädännön soveltamista, asetukset (EY) N:o 261/2004 ja (EY) N:o 1107/2006 mukaan lukien. Laatuvaatimusten on oltava johdonmukaisia, oikeasuhteisia ja asiaankuuluvia lentoaseman toimintojen laadun kannalta. Näin ollen on kiinnitettävä asianmukaista huomiota tullimenettelyyn, lentoasemien turvallisuusmenettelyjen ja maahanmuuttomenettelyn laatuun.
6. Vähimmäislaatuvaatimusten on oltava komission määrittämien vaatimusten mukaisia. Komissio valtuutetaan antamaan delegoituja säädöksiä kyseisistä vaatimuksista jäljempänä olevan 42 artiklan mukaisesti.
7. Ennen kyseisten vaatimusten laatimista lentoaseman pitäjän on kuultava käyttäjien komiteaa ja maahuolintapalvelujen tarjoajia.

¹⁸ EUVL L 46, 17.2.2004, s. 1.

¹⁹ EUVL L 204, 26.7.2006, s. 1.

33 artikla

Maahuolintapalvelujen suorittamista koskevat raportointivelvoitteet

1. Sellaisten lentoasemien, joiden vuotuinen liikennemäärä on ollut vähintään viisi miljoonaa matkustajaa tai 100 000 tonnia rahtia vähintään kolmen peräkkäisen vuoden ajan, maahuolintapalvelujen tarjoajien ja omahuolintaa harjoittavien lentoaseman käyttäjien on laadittava komissiolle kertomus toimintansa tehokkuudesta.
2. Komissio valtuutetaan antamaan jäljempänä olevan 42 artiklan mukaisesti delegoitu säädös raportointivelvoitteiden sisältöä ja niiden levittämistä koskevista yksityiskohtaisista säännöksistä.

34 artikla

Koulutus

1. Maahuolintapalvelujen tarjoajien ja maahuolintaa harjoittavien lentoasemien käyttäjien on varmistettava, että kaikki maahuolintapalvelujen tarjoamiseen osallistuvat työntekijät, johtohenkilöt ja työnjohtajat mukaan lukien, osallistuvat säännöllisesti alan täydennyskoulutukseen, jotta he voisivat suorittaa heille osoitetut tehtävät.
2. Jokaisen maahuolintapalvelujen tarjoamiseen osallistuvan työntekijän on osallistuttava vähintään kaksipäiväiseen kyseiselle työntekijälle annettuja tehtäviä käsittelevään koulutukseen. Jokaisen työntekijän on osallistuttava asiaankuuluvaan koulutukseen ottaessaan vastaan uuden työn tai kun työntekijälle on osoitettu uusia tehtäviä.
3. Kyseessä oleviin maahuolintapalvelutoimiin liittyvään koulutukseen on tarvittaessa sisällyttävä ainakin seuraavat osa-alueet:
 - (a) turvallisuus, johon sisältyvät turvatarkastukset, toimintojen turvallisuus, turvalaitteet ja turvallisuutta vaarantavien uhkien hallinta,
 - (b) vaaralliset aineet,
 - (c) lentokenttäalueen turvallisuus, muun muassa turvallisuusfilosofia, turvallisuusmääräykset, vaarat, inhimilliset tekijät, lentokenttäalueen merkinnät ja opasteet, hätätilanteet, vierasesinevaurioiden ennaltaehkäisy, henkilönsuojaimet, onnettomuudet ja läheltä piti -tilanteet sekä lentokenttäalueen turvallisuuden valvonta,
 - (d) lentokenttäalueen kuljettajien koulutus, jossa käsitellään yleisiä vastuualoja ja menettelyjä (heikentynyttä näkyvyyttä koskevat menettelyt), ajoneuvojen välineitä, lentoaseman sääntöjä sekä liikennealueen eri alueita,
 - (e) maalaitteiston toiminnot ja hallinta, maalaitteiston ylläpito ja toiminnot mukaan lukien,
 - (f) lastauksen valvonta, mukaan lukien yleinen massa- ja massakeskiötarkastus ja tilannetietoisuus, ilma-aluksen rakenteelliset lastausrajoitteet,

kuormansiirtovälineet, massa- ja massakeskiölaskelma, lastiruuman kuormaus irtolastitavarana, taulukoiden/kaavioiden tasapaino, lastausohjeraportti, lastausta koskevat viestit ja vaarallisten tavaroiden lastauksen valvonta,

- (g) matkustajapalveluja koskeva käytännön koulutus, mukaan lukien matkustajien lentokoneeseen nousemiseen liittyvä bridge-koulutus ja koulutus matkustajien tiedottamisesta ja avustamisesta asetusten (EY) N:o 261/2004 ja (EY) N:o 1107/2006 mukaisesti,
 - (h) matkatavaroiden käsittelyä koskeva käytännön koulutus,
 - (i) ilma-aluksen käsittelyä ja lastausta koskeva koulutus,
 - (j) ilma-aluksen maaliikenne, mukaan lukien ilma-aluksen maaliikennetoiminnot, laitteiden toiminta, laitteiden ja ilma-aluksen kytkemis- ja katkaisumenettelyt, ilma-aluksen maaliikenteen käsimerkit, ilma-aluksen opastaminen ja ilma-aluksen maaliikenteen avustaminen,
 - (k) rahdin ja postin käsittely sekä tavaroiden kauppaan sovellettavat kiellot ja rajoitukset,
 - (l) ilma-aluksen kääntämiseen liittyvästä koordinoinnista annettava koulutus,
 - (m) ympäristöasiat, muun muassa vuotojen valvonta, päästöjen hallinta ja jätteiden käsittely,
 - (n) hätätoimenpiteet ja valmiussuunnittelu,
 - (o) raportointijärjestelmät,
 - (p) ulkoistamisen laadunvalvonta.
4. Kunkin maahuolintapalvelujen tarjoajan ja omahuolintaa harjoittavan lentoaseman käyttäjän on laadittava vuosittain kertomus koulutusvelvoitteensa noudattamisesta lentoaseman pitäjälle.

35 artikla *Alihankinta*

1. Maahuolintapalvelujen tarjoajat voivat harjoittaa alihankintaa rajoittamatta jäljempänä 2, 3 ja 4 kohdan soveltamista.
2. Omahuolintaa harjoittavat lentoaseman käyttäjät saavat teettää maahuolintapalveluja alihankintana ainoastaan silloin, kun ne ylivoimaisen esteen vuoksi eivät väliaikaisesti pysty harjoittamaan omahuolintaa.
3. Alihankkijat eivät saa teettää maahuolintapalveluja alihankintana.
4. Edellä 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu maahuolintapalvelujen tarjoaja ei saa teettää maahuolintapalveluja alihankintana, paitsi jos se ylivoimaisen esteen vuoksi ei väliaikaisesti pysty tarjoamaan kyseisiä maahuolintapalveluja.

5. Sellaisten maahuolintapalvelujen tarjoajien ja omahuolintaa harjoittavien lentoaseman käyttäjien, joilla on yksi tai useampi alihankkija, on varmistettava, että alihankkijat noudattavat tämän asetuksen mukaisia maahuolintapalvelun tarjoajia koskevia velvoitteita.
6. Sellaisten maahuolintapalvelujen tarjoajien ja omahuolintaa harjoittavien lentoaseman käyttäjien, joilla on yksi tai useampi alihankkija, on ilmoitettava lentoaseman pitäjälle kyseisten alihankkijoiden nimi ja toiminta.
7. Jos maahuolintapalvelujen tarjoaja hakee lupaa tarjota maahuolintapalveluja 7 artiklassa säädetyn valintamenettelyn mukaisesti, sen on ilmoitettava niiden alihankkijoiden lukumäärä, toiminta ja nimi, joilla se aikoo teettää alihankintaa.

VII luku – Kansainväliset suhteet

36 artikla

Suhteet kolmansiin maihin

1. Komissio voi 43 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun tarkastelumenettelyn mukaisesti ja unionin kansainvälisiä sitoumuksia rajoittamatta päättää, että jäsenvaltion tai jäsenvaltioiden on ryhdyttävä toimenpiteisiin, joihin sisältyy maahuolintapalvelujen markkinoillepääsyoikeuden täydellinen tai osittainen keskeyttäminen alueellaan kolmannesta maasta lähtöisin olevien maahuolintapalvelujen tarjoajien ja omahuolintaa harjoittavien lentoaseman käyttäjien osalta; tarkoituksena on oikaista kyseisen kolmannen maan syrjivä kohtelu, kun on kyse siitä, että kolmas maa maahuolintapalvelujen tai omahuolinnan markkinoille pääsyn osalta:
 - (a) ei oikeudellisesti tai tosiasiallisesti myönnä jäsenvaltion maahuolintapalvelujen tarjoajille ja omahuolintaa harjoittaville lentoaseman käyttäjille kohtelua, joka vastaa jäsenvaltion kyseisen kolmannen maan maahuolintapalvelujen tarjoajille ja omahuolintaa harjoittaville lentoaseman käyttäjille lentoasemillaan myöntämää kohtelua, tai
 - (b) oikeudellisesti tai tosiasiallisesti myöntää jäsenvaltion maahuolintapalvelujen tarjoajille ja omahuolintaa harjoittaville lentoaseman käyttäjille epäedullisempaa kohtelua kuin se myöntää omille maahuolintapalvelujen tarjoajilleen ja omahuolintaa harjoittaville lentoaseman käyttäjille, tai
 - (c) myöntää muista kolmansista maista lähtöisin oleville maahuolintapalvelujen tarjoajille ja omahuolintaa harjoittaville lentoaseman käyttäjille suotuisampaa kohtelua kuin se myöntää jäsenvaltion maahuolintapalvelujen tarjoajille ja omahuolintaa harjoittaville lentoaseman käyttäjille.
2. Kolmannesta maasta lähtöisin olevana maahuolintapalvelujen tarjoajana ja omahuolintaa harjoittavana lentoaseman käyttäjänä pidetään luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on perustettu kyseisen kolmannen maan lainsäädännön mukaisesti ja jonka sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on kyseisen kolmannen maan alueella.

3. Euroopan unionin ja/tai jäsenvaltioiden on varmistettava, että kolmansissa maissa markkinoillepääsyoikeuksien osalta ei saa esiintyä syrjintää unionin niiden lentoaseman käyttäjien välillä, jotka tarjoavat kolmannen osapuolen maahuolintapalveluja, ja unionin muiden maahuolintapalvelujen tarjoajien välillä.

VIII luku – Raportointi- ja valvontavelvoitteet

37 artikla

Jäsenvaltioiden raportointivelvoitteet

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosittain 1 päivään heinäkuuta mennessä luettelo lentoasemista, joita koskee ainakin yksi 6 artiklan 2 kohdassa tai 14 artiklassa säädetty maahuolinnan markkinoille pääsyn rajoitus.
2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosittain 1 päivään heinäkuuta mennessä luettelo maahuolintapalvelujen tarjoajista ja omahuolintaa harjoittavista lentoaseman käyttäjistä, jotka jäsenvaltio on hyväksynyt hyväksymismenettelyistä annetun IV luvun mukaisesti.

38 artikla

Lentoasemaluettelon julkistaminen

Komissio julkaisee kunkin vuoden loppuun mennessä Euroopan unionin virallisessa lehdessä seuraavat tiedot:

- (a) luettelo unionissa sijaitsevista lentoasemista, joiden vuotuinen liikennemäärä on ollut vähintään viisi miljoonaa matkustajaa tai 100 000 tonnia rahtia vähintään kolmen edellisen vuoden ajan,
- (b) luettelo unionissa sijaitsevista lentoasemista, joiden vuotuinen liikennemäärä on ollut vähintään kaksi miljoonaa matkustajaa tai 50 000 tonnia rahtia vähintään kolmen edellisen vuoden ajan,
- (c) luettelo unionissa sijaitsevista kaupalliselle lentoliikenteelle avoimista lentoasemista,
- (d) luettelo lentoasemista, joihin sovelletaan 6 artiklan 2 kohdan tai 14 artiklan mukaisia rajoitteita,
- (e) luettelo maahuolintapalvelujen tarjoajista ja omahuolintaa harjoittavista lentoaseman käyttäjistä, jotka on hyväksytty hyväksymismenettelyjä käsittelevän IV luvun mukaisesti.

39 artikla

Arviointi- ja tiedoksiantokertomus

1. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen täytäntöönpanosta viimeistään viiden vuoden kuluttua asetuksen soveltamispäivästä. Kertomuksessa on arvioitava erityisesti merkittäviä vaikutuksia

maahuolintapalvelujen laatuun, työllisyyteen ja työskentelyolosuhteisiin. Kertomuksen on sisällettävä seuraavat keskeiset indikaattorit ja perusteet lentoasemien joukosta valitusta otoksesta:

- (a) unionin lentoasemilla toimivien maahuolintapalvelujen tarjoajien keskimääräinen lukumäärä 11 palvelulajin osalta,
 - (b) omahuolintaa harjoittavien lentoaseman käyttäjien lukumäärä kullakin unionin lentoasemalla 11 palvelulajin osalta,
 - (c) niiden lentoasemien lukumäärä, joilla maahuolintapalvelujen tarjoajien määrä on rajoitettu, ja rajoituksen tai rajoitusten arvo,
 - (d) niiden yritysten lukumäärä, joilla on jäsenvaltion myöntämä hyväksyntä ja jotka toimivat toisessa jäsenvaltiossa,
 - (e) sidosryhmien mielipide hyväksymisjärjestelmästä (hyväksymisperusteet, täytäntöönpanoa koskevat ongelmat, hinta, jne.),
 - (f) maahuolintapalvelujen tarjoajien ja omahuolintaa harjoittavien lentoaseman käyttäjien lukumäärä unionissa (yhteensä),
 - (g) keskitettyjen infrastruktuurien hinta ja hallintojärjestelmä kullakin lentoasemalla,
 - (h) lentoaseman pitäjän markkinaosuus maahuolintapalveluissa kullakin lentoasemalla 11 palvelulajin osalta,
 - (i) kolmansille osapuolille maahuolintapalveluja tarjoavien lentoaseman käyttäjien markkinaosuus kullakin lentoasemalla kaikkien palvelulajien osalta,
 - (j) turvallisuutta heikentäneet onnettomuudet, joihin on liittynyt maahuolintapalveluja,
 - (k) sidosryhmien mielipide maahuolintapalvelujen laadusta lentoasemilla, kun arvioidaan henkilöstön pätevyyttä, ympäristöasioita, turvallisuutta ja toiminnan koordinoitua (yhteistyöhön perustuva päätöksenteko, varotoimenpiteet, lentoasemalla annettava koulutus, alihankinta),
 - (l) maahuolintapalveluja tarjoavien yritysten vähimmäislaatuvaatimukset,
 - (m) koulutuksen piirteet,
 - (n) henkilöstösiirrot ja niiden vaikutus työntekijöiden suojaan,
 - (o) maahuolinta-alan työllisyys ja työolosuhteet.
2. Komissio ja jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä edellä 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen tietojen keräämisessä.
3. Komissio voi tämän kertomuksen perusteella päättää, onko tämän asetuksen tarkistaminen tarpeen.

IX luku – Sosiaaliturva

40 artikla Sosiaaliturva

Jäsenvaltiot voivat toteuttaa työntekijöiden oikeuksien turvaamisen edellyttämiä toimenpiteitä, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän asetuksen säännösten soveltamista ja unionin oikeuden muiden määräysten noudattamista.

X luku – Valitus päätöksiä tai yksittäisiä toimenpiteitä vastaan

41 artikla Valitusoikeus

1. Jäsenvaltioiden tai lentoaseman pitäjien, milloin se kuuluu heidän tehtäviinsä, on huolehdittava siitä, että kaikilla osapuolilla, joiden laillinen etu sitä vaatii, on oikeus valittaa päätöksistä tai niiden mukaisesti toteutetuista toimenpiteistä, jotka koskevat 6 artiklan 2 kohtaa (kolmansille osapuolille tarjottavat maahuolintapalvelut), 7–10 artiklaa (valintamenettely), 13 artiklaa (saarilla sijaitsevat lentoasemat), 23 ja 24 artiklaa (hyväksymispäätökset), 27 artiklaa (keskitettyjen infrastruktuurien ja rakennelmien käyttö), 28 artiklaa (keskitettyjen infrastruktuurien ja rakennelmien käyttömaksut), 31 artiklaa (menettelytapasäännöt) ja 32 artiklaa (vähimmäislaatuvaatimukset).
2. Valitus on voitava saattaa kansallisen tuomioistuimen tai jonkin muun, lentoaseman pitäjistä sekä tarvittaessa sitä valvovasta viranomaisesta riippumattoman viranomaisen käsiteltäväksi. Valitus on saatettava riippumattoman valvontaviranomaisen käsiteltäväksi, jos tässä asetuksessa niin määritetään.

XI luku – Täytäntöönpanosäännökset ja siirretty toimivalta

42 artikla Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artikkelissa säädetyin edellytyksin.
2. Siirretään 22, 32 ja 33 artikkelissa tarkoitettu valta määräämättömäksi ajaksi tämän asetuksen voimaantulopäivästä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 22, 32 ja 33 artikkelissa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan kyseisessä päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* tai jonakin myöhempanä, siinä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, se antaa säädöksen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
5. Edellä olevan 22, 32 ja 33 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kahdella kuukaudella.

43 artikla *Komiteamenettely*

1. Komissiota avustaa komitea, joka on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan asetuksessa (EU) N:o 182/2011 olevassa 4 artiklassa säädettyä menettelyä. Kun komitean lausunto on tarkoitus hankkia kirjallista menettelyä noudattaen, tämä menettely päätetään tuloksettomana, jos komitean puheenjohtaja lausunnon antamiselle asetetussa määräajassa niin päättää tai komitean jäsenten yksinkertainen enemmistö sitä pyytää.
3. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan asetuksessa (EU) N:o 182/2011 olevan 5 artiklan säännöksiä. Kun komitean lausunto on tarkoitus hankkia kirjallista menettelyä noudattaen, tämä menettely päätetään tuloksettomana, jos komitean puheenjohtaja lausunnon antamiselle asetetussa määräajassa niin päättää tai komitean jäsenten yksinkertainen enemmistö sitä pyytää.

XII luku – Loppusäännökset

44 artikla *Kumoaminen*

Kumotaan direktiivi 96/67/EY tämän asetuksen soveltamispäivästä alkaen.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän asetukseen.

45 artikla *Siirtymäsäännökset*

1. Direktiivissä 96/67/EY olevan 11 artiklan mukaisesti ennen tämän asetuksen voimaantuloa valituilla palveluntarjoajilla on lupa jatkaa toimintaansa direktiivissä 96/67/EY vahvistettujen ehtojen mukaisesti siihen asti, kunnes alun perin myönnetty määräaika on umpeutunut.
2. Lentoasemilla, joilla on direktiivissä 96/67/EY olevan 6 artiklan 2 kohdan nojalla valittu ainoastaan kaksi palveluntarjoajaa kutakin palvelulajia kohden ja joilla tämän

asetuksen 6 artiklan 2 kohdan nojalla on valittava vähintään kolme palveluntarjoajaa, on järjestettävä tämän asetuksen 7–13 artiklan mukainen valintamenettely siten, että valitaan kolmas palveluntarjoaja, joka pystyy aloittamaan toimintansa viimeistään vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamispäivästä.

3. Direktiivissä 96/67/EY olevan 14 artiklan mukaisesti myönnetyt hyväksynnät ovat voimassa niiden määräajan umpeutumiseen saakka, kuitenkin enintään kaksi vuotta tämän asetuksen soveltamispäivästä.
4. Jos yritykselle myönnetään hyväksyntä tämän asetuksen mukaisesti, sen on pyydettävä kaikkien direktiivissä 96/67/EY olevan 14 artiklan mukaisesti sille myönnettyjen hyväksyntien peruuttamisesta kahden kuukauden kuluessa. Jos direktiivissä 96/67/EY olevan 14 artiklan mukaisesti myönnetyn hyväksynnän voimassaoloaika kuitenkin umpeutuu kahden kuukauden kuluessa tämän asetuksen mukaisesti myönnetyn uuden hyväksynnän myöntämisestä, yrityksen ei ole pakko pyytää peruuttamista.
5. Tämän asetuksen 26 artiklaa ei sovelleta direktiivissä 96/67/EY olevan 14 artiklan mukaisesti myönnettyihin hyväksyntiin.

46 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tätä asetusta sovelletaan XX.XX.20XX. [18 kuukauden kuluttua soveltamispäivästä].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE

LUETTELO MAAHUOLINTAPALVELULAJEISTA

1. Maahuolinnan hallintoon ja valvontaan kuuluvat seuraavat alalajit:
 - 1.1. edustus- ja yhteydenpitopalvelut paikallisten viranomaisten ja muiden tahojen kanssa, maksuliikenteen hoitaminen käyttäjän puolesta ja toimitilojen antaminen käyttäjän edustajien käyttöön,
 - 1.2. lastauksen sekä tele- ja muun viestinnän valvonta,
 - 1.3. ilma-aluksessa kuljetettavien kuormansiirtovälineiden käsittely, varastointi ja hallinnointi,
 - 1.4. muut valvontapalvelut ennen lentoa, sen aikana tai sen jälkeen sekä muut käyttäjän pyytämät hallinnolliset palvelut,
2. Matkustajien osalta käsittelyyn kuuluvat saapuville, lähteville, lennolta toiselle siirtyville ja kauttakulkeville matkustajille annettu tiedotus ja apu – myös sellainen tiedotus ja apu, joita annetaan matkustajien oikeuksia koskevan asiaan liittyvän Euroopan unionin lainsäädännön nojalla – mukaan lukien matkalippujen ja matkustusasiakirjojen tarkastus sekä matkatavaroiden kirjaaminen ja kuljettaminen lajittelujärjestelmiin.
3. Matkatavaroiden käsittelyyn kuuluvat matkatavaroiden käsittely lajittelualueella, niiden lajittelu, niiden valmistelu lähtöä varten, tavaroiden kuormaaminen laitteisiin, joilla tavaroita kuljetetaan ilma-aluksen ja lajittelualueen välillä, ja tavaroiden purku tällaisista laitteista sekä tavaroiden kuljetus lajittelualueelta saapuvien tavaroiden alueelle.
4. Rahdin ja postin käsittelyyn kuuluvat seuraavat alalajit:
 - 4.1. rahdin osalta: vienti-, kauttakulku- ja tuontirahdin fyysinen käsittely, rahtiasiakirjojen käsittely, tullaus sekä osapuolten kesken sovitut tai olosuhteiden vaatimat turvatoimet,
 - 4.2. postin osalta: tulevan ja lähtevän postin fyysinen käsittely, tähän liittyvien asiakirjojen käsittely sekä osapuolten kesken sovitut tai olosuhteiden vaatimat turvatoimet.
5. Asematasopalveluihin kuuluvat seuraavat alalajit:
 - 5.1. ilma-aluksen opastaminen maassa sen saapuessa ja lähtiessä,
 - 5.2. ilma-aluksen avustaminen pysäköimisessä ja tähän tarvittavien laitteiden toimittaminen,
 - 5.3. ilma-aluksen ja asematasopalvelujen tarjoajien välisen viestinnän järjestäminen,
 - 5.4. ilma-aluksen lastaus ja tyhjennys, mukaan lukien tähän tarvittavien välineiden toimittaminen ja käyttäminen sekä miehistön ja matkustajien kuljetus ilma-aluksen ja

lentotermiinaalin välillä sekä matkatavaroiden kuljetus ilma-aluksen ja lentotermiinaalin välillä,

- 5.5. ilma-aluksen käynnistämiseksi tarvittavien välineiden hankkiminen ja käyttäminen,
- 5.6. ilma-aluksen siirtäminen saapumisen ja lähdön yhteydessä sekä tähän tarvittavien laitteiden hankkiminen ja käyttäminen,
- 5.7. ruuan ja juomien kuljetus ja lastaus ilma-alukseen sekä niiden purkaminen ilma-aluksista.
6. Ilma-aluksen siivous- ja muihin palveluihin kuuluvat seuraavat alalajit:
 - 6.1. ilma-aluksen siivoaminen ulkoa ja sisältä sekä käymälä- ja vesipalvelut,
 - 6.2. matkustamon ilmastointi ja lämmittäminen, lumen ja jään poistaminen, ilma-aluksen jäänesto,
 - 6.3. matkustamon uudelleenjärjestelyt, siihen liittyvien varusteiden varastointi.
7. Polttoaine- ja öljyhuolintaan kuuluvat seuraavat alalajit:
 - 7.1. polttoainetäydennyksen ja -tyhjennyksen järjestäminen ja suorittaminen, mukaan lukien polttoaineen varastointi, myös silloin kun lentoasema on vieressä, sekä toimitusten laadun ja määrän valvominen,
 - 7.2. öljyn ja muiden nesteiden täydentäminen.
8. Ilma-alusten tekniseen huoltoon kuuluvat seuraavat alalajit:
 - 8.1. rutiinihuolto ennen lentoa,
 - 8.2. käyttäjän pyytämät erityiset huoltotoimet,
 - 8.3. varaosien ja huollossa tarvittavien laitteiden hankkiminen ja niiden hallinnointi,
 - 8.4. pysäköintipaikkoja ja/tai hallitiloja koskevat pyynnöt tai varaukset.
9. Lentotoiminnan ja miehistön avustamiseen kuuluvat seuraavat alalajit:
 - 9.1. lennon valmistelu lähtöasemalla tai muussa pisteessä,
 - 9.2. lennolla olevalle ilma-alukselle annettava palvelu, mukaan lukien mahdollisesti tarvittava lennon uudelleen suunnittelu,
 - 9.3. lennon jälkeen toimitettavat palvelut,
 - 9.4. miehistön avustaminen.
10. Kenttäkuljetuksiin kuuluvat seuraavat alalajit:

- 10.1. matkustaja-, miehistö-, matkatavara-, rahti- ja postikuljetusten organisointi ja suorittaminen saman lentoaseman eri terminaalien välillä, mutta ei vastaava kuljetus ilma-aluksen ja jonkin toisen pisteen välillä saman lentoaseman alueella,
- 10.2. käyttäjän pyytämät erityiskuljetukset.
- 11. Catering-palveluihin kuuluvat seuraavat alalajit:
 - 11.1. yhteyksien hoitaminen catering-toimittajiin ja näiden palvelujen hallinnointi,
 - 11.2. ruoan, juomien ja niiden valmistamiseen tarvittavien välineiden varastointi,
 - 11.3. näiden välineiden puhdistaminen,
 - 11.4. elintarvikkeiden ja tarvittavien välineiden järjestely ja toimitus.